

การศึกษาทางอนุกรมวิธานของปูก้ามคายในครั้งนี ทำการวิเคราะห์และเก็บตัวอย่างปูก้ามคายทั้งหมด 1,004 ตัว ซึ่งประกอบด้วยปู 11 ชนิด คือ

<u>Uca (Deltuca) forcipata</u>	ตัวผู้ 184 ตัว และตัวเมีย 34 ตัว
<u>U. (D.) urvillei</u>	ตัวผู้ 49 ตัว และตัวเมีย 13 ตัว
<u>U. (D.) coarctata coarctata</u>	ตัวผู้ 3 ตัว
<u>U. (D.) dussumieri spinata</u>	ตัวผู้ 27 ตัว และตัวเมีย 6 ตัว
<u>U. (D.) dussumieri dussumieri</u>	จากรายงานของ Frith และ Frith (1977)
<u>U. (Thalassuca) tetragonon</u>	ตัวผู้ 22 ตัว และตัวเมีย 13 ตัว
<u>U. (T.) vocans vocans</u>	ตัวผู้ 43 ตัว และตัวเมีย 19 ตัว
<u>U. (T.) vocans hesperiae</u>	ตัวผู้ 88 ตัว และตัวเมีย 37 ตัว
<u>U. (Celuca) triangularis bengali</u>	ตัวผู้ 56 ตัว และตัวเมีย 8 ตัว
<u>U. (C.) lactea perplexa</u>	ตัวผู้ 136 ตัว และตัวเมีย 24 ตัว
<u>U. (C.) lactea annulipes</u>	ตัวผู้ 218 ตัว และตัวเมีย 24 ตัว

Family Ocypodidae Ortmann, 1894

ลักษณะทั่วไป

ปูใน family นี้เป็นปูชนิดที่สืบคลาน กระบอกคายาวเกือบตลอดค้ำหน้าของกระดอง ขอบนอกของกระบอกคามีจะไม่สมบูรณ์ ก้านตาเรียวยาว front แคมและงุ้มลงเล็กน้อย ระวังคปล้องที่ 5 ของ maxilliped คู่ที่ 3 อยู่บริเวณนอกค้ำหน้าของ merus โดยทั่วไป exognath เรียวยาวและจะงุ้มงัวงายหรือสั้นขึ้นอยู่กับแต่ละ

ชนิด maxilliped คู่ที่ 3 ปกคลุมช่องปากไว้จนมองไม่เห็นช่องปาก ตัวผู้ก้ามข้างหนึ่งจะมีขนาดใหญ่กว่าอีกข้างหนึ่ง

ปูพวกนี้ชุกชุมอยู่ในบริเวณน้ำขึ้นน้ำลงในบริเวณเขตร้อนของโลก และมีถิ่นอาศัยแตกต่างกันตามชายฝั่งทะเลและบริเวณน้ำกร่อย เป็นปูที่มีความว่องไว ในบาง Genus ของปูพวกนี้มีลักษณะและพฤติกรรมทางสังคมที่พิเศษเฉพาะออกไปในปูแต่ละชนิด Genus *Uca* เป็น Genus หนึ่งที่พบได้โดยทั่วไป ในบริเวณชายฝั่งทะเลที่เป็นโคลนหรือโคลนปนทราย

Subfamily Ocypodinae Dana, 1851

ลักษณะทั่วไป

กระดองหนา เป็นรูปสี่เหลี่ยม บางชนิดเกือบเป็นรูปห้าเหลี่ยม บริเวณต่าง ๆ บนกระดองเห็นได้ไม่ชัดเจน front แคบและจุ่มลงระหว่างก้านตา flagellum ของหนวดคู่ที่ 2 มีขนาดเล็กและตั้งขึ้นเกือบตั้งฉากหรืออยู่ในแนวเฉียง interantennular septum กว้าง maxilliped คู่ที่ 3 ปกคลุมช่องปากมิด โดยทั่วไป exognath จะปรากฏให้เห็นบางส่วน บริเวณที่อยู่ระหว่าง basis ของขาคู่ที่ 2 และ 3 มีช่องเปิดเข้าสู่เหงือก ซึ่งปากของปกคลุมด้วยขนอย่างหนาแน่น รูเปิดของอวัยวะสืบพันธุ์เพศเมียอยู่ที่ปล้องที่ 3 ของทรวงอก ก้ามข้างหนึ่งของตัวผู้มีขนาดใหญ่มาก ก้ามทั้งสองข้างของตัวเมียมีขนาดเท่ากันหรือเกือบเท่ากัน merus ของก้ามและขา ซึ่งตรงโคนจะประกอบด้วยขอบทั้ง 3 ค้าน คือ ขอบบน 1 ขอบ และขอบล่าง 2 ขอบ ส่วน merus ของก้ามข้างใหญ่จะมิดเล็กน้อย ทำให้ขอบบนไปอยู่ค้านหลังเรียกว่าขอบบนซึ่งอยู่ทางค้านหลัง ขอบล่างซึ่งอยู่ทางค้านหน้า เคมจะขึ้นไปอยู่ทางค้านบนเรียกว่าขอบบนซึ่งอยู่ทางค้านหน้า ขอบล่างซึ่งอยู่ทางค้านหลัง เคมจะเลื่อนไปทางค้านหน้าเรียกว่าขอบล่าง carpus และ manus ของขาประกอบด้วยขอบ 1 ขอบ และขอบล่าง 2 ขอบ dactylus ประกอบด้วย ขอบ 6 ขอบ

Genus Uca Leach, 1814ลักษณะทั่วไป

กระดองหนาและสูงโค้ง ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยม แต่บางชนิดเกือบจะเป็นรูปหกเหลี่ยม ค้านกว้างของกระดองจะยาวกว่าค่านยาวของกระดอง มุมกระดองค้ำหน้าแหลมและยื่นเฉียงออกไป ค้านข้างของกระดองสอดเข้าสู่ส่วนหลังของกระดอง ผิวบนเรียบ มีบางชนิดที่มีปุ่มและขนเล็ก ๆ อยู่ควย แต่มีเป็นจำนวนน้อย บริเวณค่าง ๆ บนกระดองเห็นไม่ชัด ยกเว้นร่องรูปตัว H ซึ่งอยู่บริเวณตรงกลางของกระดองเห็นได้ชัดเจน front แคบและงุ้มลง มีความกว้างประมาณตั้งแต่ $1/20$ ถึง $2/5$ ของความกว้างของกระดอง กระบอตาเป็นร่องยาวอยู่ระหว่าง front กับมุมกระดอง และเฉียงไปข้างหลังมากหรือน้อยแล้วแต่ชนิดของปู ก้านตาเรียวยาวมีความยาวเกือบถึงหรือถึงมุมกระดอง ซึ่งตรงปลายจะมีตาอยู่ก่อนไปทางคานกลางของก้านตา หนวดคู่แรกสั้น หนวดคู่ที่ 2 ยาวและมี flagellum เจริญได้คือเห็นได้ชัดเจน ปากมีความกว้างมากกว่าความยาว ขอบคานข้างของปากโค้งออก maxilliped คู่ที่ 3 มี ischium ใหญ่และยาว ส่วน merus สั้น และมีระยางค์ปล้องติดไปติดอยู่ตรงมุมคานนอก ระยางค์คู่นี้มีของปากเกือบมิด เหลือไว้แต่เพียงช่องเล็ก ๆ เท่านั้น merus ของ maxilliped คู่ที่ 2 มีขนเล็ก ๆ ซึ่งส่วนปลายของขนมีลักษณะคล้ายขนเล็ก ๆ ซึ่งจำนวนของขนและลักษณะของขนนี้แตกต่างกันแล้วแต่ชนิดของปู จับมี 7 ปล้อง แต่บางครั้งในตัวยูจะเห็นได้ไม่ชัดทั้ง 7 ปล้อง ตัวเมียมีก้ามทั้งสองข้างเท่ากันและมีขนาดเล็กและสั้นกว่าขาเดิน ซึ่ง pollex และ dactylus โค้งและยาวเท่ากัน ปลายทั้งสองมีลักษณะแผ่ออกคล้ายขน ในตัวยู ก้ามข้างหนึ่งมีขนาดและลักษณะเหมือนก้ามของตัวเมีย ส่วนอีกข้างหนึ่งมีขนาดใหญ่มาก ซึ่งมี manus แบนใหญ่ และปรกติแล้ว pollex และ dactylus มีความยาวมากกว่า manus มาก ischium ไม่มีอวัยวะทำเสียง ขาเดินแข็งแรง มี merus แบน และ dactylus เรียวแหลม

Key to the Subgenus of Uca in Thailand

1. Front กว้าง พื้นผิวของ manus เรียบ ..... Celuca
 Front แคบ พื้นผิวของ manus มีตุ่มปกคลุม 2
2. มีร่องยาวตลอดความยาวของ dactylus จำนวน 1 หรือ 2 ร่อง บริเวณใกล้กับ
 ฐานของ pollex ไม่เป็นแฉงสามเหลี่ยมขึ้น ๆ ..... Deltuca
 ไม่มีร่องยาวตลอดความยาวของ dactylus บริเวณใกล้กับฐานของ pollex
 เป็นแฉงสามเหลี่ยมขึ้น ๆ ซึ่งไม่มีตุ่ม ..... Thalassuca

Subgenus Deltuca Crane, 1975ลักษณะสำคัญ

Front แคบ

ตามีเส้นผ่าศูนย์กลางยาวกว่าของก้านตามาก

รอยหยักบริเวณขอบกระบอกกลางเกือบไม่มี หรือถ้ามีก็เป็นส่วนน้อยอยู่ใกล้กับมุม

กระดอง

ขีดเล็ก ๆ ที่อยู่บนด้านหลังของกระดอง (postero-lateral striae)

ไม่มี

ค้ำนอกของ manus ของก้ามข้างใหญ่จะมีตุ่มขนาดใหญ่ปกคลุม และที่บริเวณ
 ใกล้กับฐานของ pollex จะมีตุ่มขนาดใหญ่ที่สุดค้ำนอกของทั้ง pollex และ dactylus ของก้ามข้างใหญ่มีร่องยาว
 ตลอดเห็นได้ชัดเจนบริเวณฐานของ pollex มักมีร่องขึ้น ๆ สามแฉก ซึ่งเป็นที่เริ่มต้นของร่องซึ่ง
 ยาวตลอดความยาวของ pollex

Key to the species and subspecies of Subgenus Deltuca

1. มีร่องยาวตลอดความยาวของ dactylus 1 ร่อง.....2
 มีร่องยาวตลอดความยาวของ dactylus 2 ร่อง.....3
2. บริเวณปลาย dactylus และ pollex มีพื้นที่ขนาดใหญ่เรียงเป็นชุด ทำให้มีลักษณะ
 เหมือนกับปลายปากคืบ ที่พื้นของกระบอกตาเรียบ.....
 ..... U.(D.) forcipata (Adams & White, 1848)
 บริเวณปลาย dactylus เท่านั้นที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่เรียงเป็นชุด ทำให้มีลักษณะเหมือนกับ
 ปลายปากคืบ ที่พื้นของกระบอกตามีตุ่มซึ่งเรียงเป็นแถวอยู่ 1 แถว.....
 ..... U.(D.) coarctata coarctata (H.Milne-Edwards, 1852)
 บริเวณปลาย dactylus และ pollex ไม่มีลักษณะเป็นปลายปากคืบ ที่พื้นของ
 กระบอกตามีตุ่มซึ่งเรียงเป็นแถวอยู่ 1 แถว.....
 ..... U.(D.) urvillei (H.Milne-Edwards, 1852)
3. ประมาณกึ่งกลางหรือค่อนไปทางปลายของ dactylus มีพื้นที่ใหญ่อยู่ 1 ซี่ และ
 หรือมีพื้นที่เล็กเกือบเท่ากันเรียงเป็นแถวจนถึงปลาย dactylus.....
 ..... U.(D.) dussumieri spinata Crane, 1975
 บริเวณค่อนไปทางปลายของ dactylus มีพื้นที่ใหญ่อยู่ 1 ซี่ และยังมีพื้นที่ไม่
 เท่ากันเรียงเป็นแถวจนถึงปลาย dactylus.....
 ..... U.(D.) dussumieri dussumieri (H.Milne-Edwards, 1852)

Uca (Deltuca) forcipata (Adams & White, 1848)

(แผนภาพที่ 9 และ 10)

Gelasimus forcipatus Kingsley, 1880. Proc. Acad. Nat. Sci.
 Philad., p.142 pl.9 fig.9.

Uca manii Rathbun, 1909. Proc. Biol. Soc. Wash., 22:114.

Uca manii

Rathbun, 1910. Danish Exped.
to Siam 1899-1900 V. Brachy-
ura. p.322.

Gelasimus manii

Tweedie, 1937. Bull. Raffles
Mus., 13:143 figs.1b,2a.

Uca manii

Tweedie, 1950. Sarawak Mus.
J., 5(2):356-357.

Uca (Deltuca) [coarctata] forcipata

Crane, 1975. Fiddler Crabs
of the World, Princetown,
pp.48-51 figs.26B, 38A-D,61K,
98 pl.5G-H, 6A-D, 46A map 19
tables 8,10.

Uca (Deltuca) [coarctata] forcipata

Frith and Frith, 1977. Crusta-
ceana, 32(1):101.

แหล่งตัวอย่างที่ไช้ตั้งชื่อ

ตัวอย่างปูเป็น Holotype ได้จากบอร์เนียว ปัจจุบันเก็บไว้ที่พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ
วิทยาแห่งชาติ (British Natural History Museum) ณ กรุงลอนดอน ประเทศ
อังกฤษ

ลักษณะเด่น

บริเวณปลาย dactylus และ pollex มีฟันขนาดใหญ่เรียงเป็นชุด ทำให้มีลักษณะเหมือน
ปลายปากคีม ก้านนอกของ dactylus มีร่องยาว 1 ร่องอยู่ตรงกลางตลอดความยาว พื้น
กระบอกตาเรียบ กระบอกตาเฉียงปานกลาง ก้านข้างของกระตองสอดเข้าสู่ส่วนหลังของ
กระตอง merus ของขาคู่ที่ 4 แค่วาง ปลายอวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้เป็นท่อนสั้นและปาก
กว้างมาก

ลักษณะทั่วไป

กระดอง

Front แคบ ส่วนที่แคบที่สุดอยู่ที่ฐานของก้านตาซึ่งกว้างประมาณ 1.5 เท่าของความกว้างที่ฐานของก้านตา ร่องที่อยู่กึ่งกลาง front แคบไม่มากนัก ขอบร่องเกือบขนานกันและปลายร่องมน

ค้ำข้างของกระดองสอบเข้าสู่ส่วนหลังของกระดอง บริเวณต่าง ๆ บนกระดองเห็นได้ชัดเจน

กระบอกตาเฉียงปานกลาง

มุมกระดองค้ำหน้าแหลมและยื่นออกไปไม่มากนัก

ขอบกระดองค้ำข้างเป็นสันคมยาวตั้งแต่มุมกระดองถึงระดับเดียวกับ

กึ่งกลางของบริเวณหัวใจ

ซีกเล็ก ๆ ที่อยู่บนค้ำหลังของกระดองไม่มี

ขอบกระบอกตาบนแคบ ขอบบนเป็นคุ่มกลมเรียงเป็นแถว ขอบล่างเป็นคุ่มกลมเล็ก ๆ เรียงซิกซิกกันเป็นแถวยาวประมาณครึ่งหนึ่งของกระบอกตา

รอยหยักบริเวณขอบกระบอกตาล่างต่ำและเรียงซิกซิกกัน และรอยหยักจะมีขนาดใหญ่ขึ้นและมีระยะห่างกันมากขึ้นเมื่อเข้าไปใกล้ปลายขอบของกระดอง

พื้นกระบอกตาเรียบ

ก้านตายาวและมีเส้นผ่าศูนย์กลางสั้นกว่าตามาก

ก้ามข้างใหญ่

Merus ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหน้ามีคุ่มขนาดไม่เท่ากันเรียงเป็นแถว และคุ่มที่อยู่บริเวณตรงปลายจะมีขนาดใหญ่หลายคุ่ม ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหลังเป็นสัน ลักษณะ

เป็นพื้นเลื้อยซึ่งระยะห่างไม่เท่ากัน ผิวบนเรียบและตอนปลายจะเว้าเล็กน้อย ผิวค้ำหน้า
เรียบ บริเวณปลาย merus ที่อยู่ใต้ขอบบนลงมาเล็กน้อยจะมีตุ่มอยู่หลายตุ่ม ผิวค้ำหลัง
มีตุ่มและรอยย่นกระจายอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณขอบจะมีเป็นจำนวนมาก

Carpus ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหน้าเป็นสัน มีตุ่มเรียงเป็นแถว
ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหลังไม่เป็นสันแต่เห็นขอบชัดเจน ผิวค้ำบนจะมีตุ่มอยู่อย่างหนาแน่น
ผิวค้ำหลังเรียบ แต่ตรงปลายที่อยู่ใต้ขอบบนลงมาจะมีตุ่มอยู่บ้าง

Manus ผิวค้ำนอกจะมีตุ่มขนาดใหญ่ปกคลุม และบริเวณฐานของ
pollex จะมีตุ่มขนาดใหญ่ที่สุด ขอบบนที่อยู่ทางค้ำนอกและที่อยู่ทางค้ำในจะมีตุ่มเรียง
กันเป็นแถว ร่องที่อยู่ใต้ขอบบนจะเห็นได้ชัดเจน cuff เห็นได้ชัดเจนและจะมีตุ่มขนาด
เล็กอยู่ด้วย บริเวณใกล้กับฐานของ pollex นี้เป็นร่องสามแฉกและเป็นที่ยึดของ pollex
ร่องซึ่งยาวตลอดความยาวของ pollex ขอบล่างมีตุ่มเรียงเป็นแถวจนถึงกึ่งกลางของ
pollex

Palm แอ่งที่รองรับ carpus จะค่อย ๆ แคบและตื้นขึ้นตามลำดับ
เมื่อยื่นออกไปใกล้ตรงบริเวณโคน dactylus ซึ่งริมแอ่งไม่มีตุ่มเรียงเป็นแถว ตรงกลาง
ของ palm มีลักษณะนูนและมีตุ่มเล็ก ๆ ปกคลุมอย่างหนาแน่น แอ่งสามแฉกเล็ก สันเฉียง
จะมีตุ่มเรียงเป็นแถวตั้งแต่ขอบล่างของโคน pollex จนถึงริมล่างของแอ่งรองรับ carpus
proximal ridge จะมีตุ่มเรียงเป็นแถวตั้งแต่โคน pollex จนถึงฐานของ dacty-
lus distal ridge จะมีตุ่มขนาดเล็กกว่าเรียงเป็นแถว

Pollex และ Dactylus มีลักษณะแบนและมีความยาวเกือบ
เท่ากัน ขอบล่างของ pollex จะโค้งขึ้นตั้งแต่โคน ขอบบนของ dactylus มี
ลักษณะตรงและโค้งเล็กน้อย ค้ำนอกของ pollex และ dactylus มีร่องยาว
1 ร่องอยู่ตรงกลางตลอดความยาว บริเวณค้ำใต้ตรงโคนร่องของ pollex จะมี

ร่องสัน ๆ อีก 1 ร่องซึ่งเป็นร่องที่ยาวเลยมาจากร่องเหนือขอบล่างของ manus และ บริเวณค้ำหน้าเหนือตรงโคนร่องของ dactylus จะมีร่องสัน ๆ สัน ๆ อีก 1 ร่อง ผิวบน และผิวบนอกรตรงโคนของ dactylus จะมีเป็นปุ่มปกคลุม ส่วนผิวบนอกรตรงโคนของ pollex จะมีเป็นปุ่มปกคลุมอยู่เป็นจำนวนน้อย ส่วนตรงปลาย pollex และ dactylus จะมีลักษณะแหลมจุ่มและมีพื้นขนาดใหญ่เรียงเป็นซุก ทำให้มีลักษณะเหมือนกับปลายปากคีม ถ้าเป็น ก้าม brachychelous type บริเวณเกือบตรงกึ่งกลางของ pollex จะมีพื้นขนาดใหญ่อยู่ 1 ซี่ และตรงบริเวณประมาณ $1/3$ ของความยาวจากโคนของ dactylus จะมีพื้นขนาดใหญ่อยู่ 1 ซี่เป็นอย่างน้อย ส่วนก้าม leptochelous type จะไม่มี พื้นที่ pollex และ dactylus นอกจากพื้นขนาดใหญ่ที่เรียงเป็นซุกตรงบริเวณปลาย ของก้ามหนีบทั้งสอง

ก้ามข้างเล็ก

ผิวค้ำหน้าของ merus จะมีปุ่มขนาดเล็กและรอยย่นอยู่ทั่วไป pollex และ dactylus จะมีความยาวมากกว่า manus ไม่มากนัก ช่องว่าง ระหว่างก้ามหนีบแคบ และมีพื้นเป็นแบบพื้นเลื่อยเห็นไค้ชัดเจน ตอนบนของ palm จะมีขน ยาวเรียงเป็นแถว

ขา

Merus แฉกกว้าง ขอบบนโค้งและมีลักษณะเป็นแบบพื้นเลื่อย ผิวค้ำ หนหลังจะมีปุ่มขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วไป ยกเว้นขาตุ่มสุดท้ายเท่านั้นที่ไม่มี

อวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้

ปลายอวัยวะสืบพันธุ์เป็นท่อสั้นและปากกว้างมาก

ลักษณะเด่นของตัวเมีย

ช่องว่างระหว่างก้ามหนีบของก้ามข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้างมีพื้น

ขนาดใหญ่อยู่ 1 คู่

สี

กระดองของตัวผู้และตัวเมีย ปรกติแล้วจะมีสีดำ และมักจะมีจุดสีเหลือง ครีมน หรือ เทาอ่อน กระจายอยู่ทั่วไปโดยเฉพาะบริเวณครึ่งตอนหน้าบนกระดองของปูบางตัว บริเวณมุม กระดองด้านหลังและบริเวณร่องบนกระดองที่แบ่งบริเวณของกระเพาะอาหารส่วนกลางกับหัวใจ ออกจากบริเวณของเหงือกจะมีสีฟ้าหรือเทาอ่อน ปูบางตัว มุมกระดองด้านหน้าจะเป็นสีแดง ตัวเมียที่โตเต็มวัยบางตัว ครึ่งตอนหน้าบนกระดองอาจจะมีสีฟ้าและมุมกระดองด้านหน้ามีสีแดง maxilliped คู่ที่ 3 อาจจะมีสีฟ้า ปรกติแล้วก้ามคามมีสีดำ ก้ามมีสีแดง แต่ปูบางตัวคา และก้ามคามมีสีแดง

ตัวโตเต็มวัยที่มีขนาดเล็กถึงปานกลาง manus จะมีสีเหลือง น้ำตาลอ่อน น้ำตาล แดง แดงแกมม่วง หรือม่วง ซึ่งครึ่งล่างของ manus จะมีสีเข้มกว่าครึ่งบนและมักจะมีสี น้ำตาล แดง หรือม่วงเข้ม นอกจากนี้แล้วก้ามขบและฐานของ dactylus อาจจะมีสี ฟ้ามาแซม carpus และ merus มีสีน้ำตาลอ่อน น้ำตาล แดง หรือม่วง ซึ่งก้านบน และก้านหลังของ carpus และ merus อาจจะมีสีฟ้ามาแซม pollex และ dactylus ปรกติแล้วจะมีสีขาว ตรงโคนอาจจะมีสีเหลือง น้ำตาล หรือม่วง และอาจจะมีสีฟ้ามา แซม ปูบางตัว pollex และ dactylus มีสีแดง ตรงปลายสุดมีสีขาว สำหรับตัว โตเต็มวัยที่มีขนาดใหญ่ ครึ่งล่างของ manus มีสีม่วงหรือน้ำตาลเข้ม ส่วนครึ่งบนของ manus carpus และ merus มีสีน้ำตาลอ่อน pollex และ dactylus มีสี ขาว ขามีสีดำ โคน merus ของขาคู่สุดท้ายอาจจะมีสีฟ้าหรือเทาอ่อน ตัวเมียบางตัว ครึ่งปลายของ merus จนถึงปลายขาและก้ามจะมีสีแดง ครึ่งโคนของ merus มีสีดำ

ขนาดของตัวอย่างปูที่ใช้ศึกษา

ตัวอย่างที่นำมาศึกษาเป็นปูตัวผู้ ใ้จากจังหวัดสมุทรสาคร มีขนาดดังนี้

ความกว้างของกระดูก	22.9	มม.
ความยาวของกระดูก	14.5	มม.
ความยาวของ propodus	33.5	มม.
ความยาวของ dactylus	18.0	มม.

ตัวอย่าง

แหลมงอบ ตราก 20, ขลุ่ย จันทบุรี 10 20, อ่างศิลา ชลบุรี 90 30,
 หลัง รร. ชลราษฎรอำรุง ชลบุรี 50 10, บางปู สมุทรปราการ 30 10, บางพลี สมุทร
 ปราการ 20 20, คลองค่าน สมุทรปราการ 70 20, บางบ่อ สมุทรปราการ 90, ต.ท่าไข่
 ฉะเชิงเทรา 160 40, แม่น้ำบางปะกง ฉะเชิงเทรา 130 20, วัดบางปลาและมหาชัย
 สมุทรสาคร 290 10, ร่องสวนมะพร้าว วัดบางจะเกร็ง สมุทรสงคราม 80, ร่องสวน
 มะพร้าว อ.เมือง สมุทรสงคราม 90 20, บ้านแหลม เพชรบุรี 210 20, หัวหิน ประจวบ
 คีรีขันธ์ 20 10, คลองวาฬ ประจวบคีรีขันธ์ 90, ปากน้ำชุมพร ชุมพร 80 20, สะทิงหม้อ
 สงขลา 70, ท่าเรือไปเกาะนกก สตูล 160 20, ปากน้ำกันตัง ตรัง 50 40, กระบี่ 10,
 ป่าตอง ภูเก็ต 10 10, ท่าเรือไปเกาะปันหยี อ่าวพังงา พังงา 10 20

ถิ่นอาศัย

ชายฝั่งทะเล ริมธารน้ำ ลำคลองหรือหนองน้ำ หาดเลนริมหรือปากแม่น้ำ ท่า
 เทียบเรือ ร่องสวนมะพร้าว ที่มีน้ำกร่อยและเป็นโคลน มักเป็นที่ซึ่งมีร่มเงาและใกล้กับต้น
 แสม

มักอาศัยร่วมกับ Uca (Deltuca) dussumieri spinata

การกระจาย

ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ สุมาตรา ซาวา ซาราวัก บอร์เนียว เซเลเบส
 และฟิลิปปินส์

Uca (Deltuca) urvillei (H. Milne-Edwards, 1852)

(แผนภาพที่ 11 และ 12)

Gelasimus urvilleiKingsley, 1880. Proc. Acad.
Nat. Sci. Philad., p.145 pl.9
fig.15.Gelasimus urvilleiAlcock, 1900. J. Asiat. Soc.
Bengal, 69(3):362-363.Uca urvilleiBarnard, 1950. Ann. S. Afr.
Mus., 38:93-94 figs.18d-f,
19a-b.Gelasimus dussumieriChhapgar, 1957. Marine Crabs
of Bombay States, Bombay,
pp.48-49 pl.14 figs.a-f.Uca (Deltuca) [coarctata] urvilleiCrane, 1975. Fiddler Crabs
of the World, Princetown,
pp.58-61 figs.7, 8B-D, 9D-E,
27G-H, 38U-X, 62E, 75, 98
pl.9 map 19 tables 8, 10.Uca (Deltuca) [coarctata] urvilleiFrith and Frith, 1977. Crus-
taceana, 32(1):100.แหล่งตัวอย่างที่ใช้ตั้งชื่อ

ตัวอย่างปูเป็น Lectotype ได้จากวานิกโร (Vanikoro) หรือนิวฮีไบรด์
(New Hebrides) ซึ่งเป็นเกาะเล็ก ๆ อยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของออสเตรเลีย

(และ Crane กล่าวว่าต้องมีการฝึกปลาอย่างแน่นอน เนื่องจากปูชนิดนี้กระจายอยู่ทาง
ฝั่งทะเลตะวันออกของแอฟริกาและฝั่งทะเลตะวันตกของอินเดียเท่านั้น) ปัจจุบันเก็บไว้ที่
พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาแห่งชาติ (Muséum National d' Histoire Naturelle)
ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

ลักษณะเด่น

ค่านอกของ dactylus มีร่องยาว 1 ร่องอยู่ตรงกลางตลอดความยาว
พื้นกระบอกคามีคุ่มเรียงเป็นแถว กระบอกตาเฉียงปานกลาง ค้านข้างของกระดองสอบ
เข้าสู่ส่วนหลังของกระดอง ปลายอวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้เป็นท่อยาว thumb เห็นชัดเจน
และปลาย thumb อยู่ในระดับเดียวกับโคนท่อ และงื่นขึ้นทางค้านในซึ่งอยู่ตรงปลาย
มีขนาดเล็กเห็นได้ชัดเจน

ลักษณะทั่วไป

กระดอง

Front แคบ ส่วนที่แคบที่สุดอยู่ที่ฐานของก้านตาซึ่งกว้างประมาณ
1.5 เท่าของความกว้างที่ฐานของก้านตา ร่องที่อยู่กึ่งกลาง front แคบ ขอบร่อง
เกือบขนานกัน ปลายร่องมน

ค้านข้างของกระดองสอบเข้าสู่ส่วนหลังของกระดอง

บริเวณต่าง ๆ บนกระดองเห็นได้ชัดเจน

กระบอกตาเฉียงปานกลาง

มุมกระดองค้านหน้าแหลมและยื่นออกไปมาก

ขอบกระดองค้านข้างเป็นสันคมยาวตั้งแต่มุมกระดองถึงระดับเดียวกับ

กึ่งกลางของบริเวณหัวใจ

ซีกเล็ก ๆ ที่อยู่บนค้านหลังของกระดองไม่มี

ขอบกระดูกคานแคบ ขอบบนเป็นคุ่มกลมเรียงเป็นแถว ขอบล่างเป็นคุ่มกลมเล็ก ๆ เรียงซิกซิกกันเป็นแถวบนเพดานที่ลาดเอียงของกระดูก และยาวประมาณครึ่งหนึ่งของกระดูก

รอยหยักบริเวณขอบกระดูกกลางเรียงซิกซิกกัน ซึ่งรอยหยักจะมีขนาดใหญ่ขึ้นและมีระยะห่างกันมากขึ้นเมื่อเข้าไปใกล้ส่วนปลายขอบของกระดูก มุมที่อยู่ระหว่างคานหน้ากับคานข้างของขอบกระดูกกลางจะยื่นออกไป และบริเวณคานข้างของมุมจะมีรอยหยักเรียงซิกซิกกัน

พื้นกระดูกามีคุ่มขนาดไม่เท่ากันเรียงเป็นแถว 1 แถว ซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กับขอบกระดูกกลาง

ก้านคายาวและมีเส้นผ่าศูนย์กลางสั้นกว่าคามาก

ก้ามข้างใหญ่

Merus ขอบบนที่อยู่ทางคานหน้ามีคุ่มขนาดไม่เท่ากันเรียงเป็นแถว และคุ่มที่อยู่ตรงบริเวณปลายจะมีขนาดใหญ่และแหลมหลายคุ่ม ขอบบนที่อยู่ทางคานหลังเป็นสันลักษณะเป็นฟันเลื่อยต่ำ ๆ ซึ่งระยะห่างไม่เท่ากัน ผิวบนเรียบและตอนปลายจะเว้าเล็กน้อย ผิวคานหน้ามีคุ่มขนาดเล็กมากปกคลุม บริเวณปลาย merus ที่อยู่ใต้ขอบบนลงมาเล็กน้อย จะมีคุ่มขนาดใหญ่อยู่คุ่มหนึ่ง ผิวคานหลังมีคุ่มและรอยย่น โดยเฉพาะบริเวณขอบจะมีเป็นจำนวนมาก

Carpus ขอบบนที่อยู่ทางคานหน้าเป็นสัน มีคุ่มเรียงเป็นแถวและตรงโคนจะมีคุ่มขนาดใหญ่หลายคุ่ม ขอบบนที่อยู่ทางคานหลังไม่เป็นสัน ผิวคานบนจะมีคุ่มอยู่อย่างหนาแน่น ผิวคานหลังมีคุ่มกระจายอยู่ทั่วไป และตอนปลายจะเป็นคุ่มขนาดใหญ่

Manus ผิวคานนอกจะมีคุ่มขนาดกลางปกคลุม และบริเวณฐานของ pollex จะมีคุ่มขนาดใหญ่ที่สุด ขอบบนที่อยู่ทางคานนอกและที่อยู่ทางคานในจะอยู่ซิกซิกกันและมีคุ่มเรียงกันเป็นแถวอย่างเป็นระเบียบ ร่องที่อยู่ใต้ขอบบนจะเห็นได้ชัดเจน

ก้ามข้างเล็ก

นิ้วค้ำหลังของ merus จะมีคุ่มขนาดเล็กและรอยย่นอยู่ทั่วไป pollex และ dactylus จะมีความยาวมากกว่าความยาวของ manus มาก ช่องว่างระหว่างก้ามหนีบก้างไม่มากนัก และมีพื้นเป็นแบบพื้นเลื่อยเห็นได้ชัดเจน คอนบนของ palm จะมีขนยาวเรียงเป็นแถว

ขา

Merus แฉกกว้าง ยกเว้นเฉพาะขาตุ่มสุดท้ายจะแฉกออกไม่มาก ขอบบนโค้งและมีลักษณะเป็นแบบพื้นเลื่อย นิ้วค้ำหลังจะมีคุ่มขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วไป ยกเว้นขาตุ่มสุดท้ายเท่านั้นที่ไม่มี

อวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้

ปลายอวัยวะสืบพันธุ์เป็นท่อยาว thumb เห็นได้ชัดเจน และปลาย thumb จะอยู่ในระดับเดียวกับโคนท่อ แฉกขึ้นทางค้ำในเล็กและเห็นได้ชัดเจน

ลักษณะ เคนของตัวเมีย

ส่วนหลังของกระดอง บริเวณปลายขอบกระดองค้ำข้างจะมีปุ่มอยู่ข้างละ 1 ปุ่ม พื้นกระดองค้ำมีคุ่มเรียงเป็นแถวยาวและเป็นระเบียบเรียบร้อยกว่าตัวผู้ ช่องว่างระหว่างก้ามหนีบก้างของก้ามข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้างจะมีพื้นขนาดใหญ่อยู่ 1 คู่ merus ของขาตุ่มที่ 4 แฉกกว้างและขอบบนโค้ง

สี

ตัวผู้ กระดอง ขา และก้ามข้างเล็กมีสีค้ำ บริเวณปากและบริเวณร่องบนกระดองที่แบ่งบริเวณส่วนกลางของกระเพาะอาหารกับหัวใจออกจากบริเวณเหนือจะมีสีฟ้า คอนล่างของ manus และบริเวณโคน pollex ของก้ามข้างใหญ่มีสีน้ำตาล ส่วนคอนบนของ

manus และ carpus มีสี่เขี้ยวขี้ม้า merus จะมีสี่เขี้ยวขี้ม้าหรือน้ำตาล ส่วนที่
เหลือของ pollex มีสี่ขาว dactylus มีสี่ขาว ตรงโคนอาจจะมีสีน้ำตาล ตัวเมีย
มีสี่ดำ

ขนาดของตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ตัวอย่างที่นำมาศึกษาเป็นปูตัวผู้ ไล่จากกระป๋อง มีขนาดดังนี้

ความกว้างของกระดอง	26.6	มม.
ความยาวของกระดอง	15.5	มม.
ความยาวของ propodus	48.6	มม.
ความยาวของ dactylus	35.0	มม.

ตัวอย่าง

สะทิงหม้อ สงขลา 1♂, ปากน้ำกันตัง ตรัง 4♂ 1♀, กระป๋อง 35♂ 1♀,
ป่าทอง ภูเก็ต 8♂ 1♀, เกาะสิเหร่ ภูเก็ต 1♂ 1♀

ถิ่นอาศัย

ริมธารน้ำ ล้ำคลอง หากเลนริมแม่น้ำและปากแม่น้ำ ที่มีน้ำกร่อยและเป็นโคลน
ปรกติแล้วอยู่ใกล้กับบริเวณน้ำลงต่ำสุด

การกระจาย

ชายฝั่งตะวันออกของแอฟริกา มาดากาสกา การาจี่ ปากีสถาน และ
ชายฝั่งตะวันตกของอินเดีย

Uca (Deltuca) coarctata coarctata (H. Milne-Edwards, 1852)

(แผนภาพที่ 13)

Gelasimus coarctatus

Haswell, 1882. cat. Austr.
Stalk-eyed and Sessile-
eyed Crustacea, Sydney,
p.93.

Uca mearnsi

Rathbun, 1913. Proc. U.S.
Nat. Mus., 44:616-617.

Uca coarctata

Gordon, 1934. Res. Sci.
Ind. orient. Néerland,
3(15):11-12 fig.4.

Gelasimus coarctatus

Tweedie, 1937. Bull. Raf-
fles Mus., (13):143.

Uca (Deltuca) [coarctata] coarctata coarctata Crane, 1975. Fiddler

Crabs of the World, Prin-
cetown, pp.52-57 figs.9B,
26A, 29A, 31A, 36B, 37C,
38M-P, 62A-C, 81D, 82H, 98
pls.6E-H, 7, 46C-D, map 19
tables 8, 10.

Uca (Deltuca) coarctata coarctata

Sakai, 1976. Crabs of Jap-
an and the Adjacent Seas,
Tokyo, pp.603-604 figs.
328C, 330 pl.208 fig.2.

แหล่งตัวอย่างที่ใช้ตั้งชื่อ

ตัวอย่างปูเป็น Lectotype ใ้จาก Odessa ริมทะเลดำ รัสเซีย (แต่ Crane กล่าวว่า เป็นไปไม่ได้ อย่างแน่นอน เนื่องจากเวลานั้น คือก่อนปี ค.ศ. 1852 ทะเลดำ ยังไม่ได้ติดต่อกับทะเลภายนอก) ปัจจุบันเก็บไว้ที่พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาแห่งชาติ (Muséum National d' Histoire Naturelle) ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

ลักษณะเด่น

บริเวณปลาย dactylus มีพื้นขนาดใหญ่ เรียงเป็นชุด ทำให้มีลักษณะเหมือนกับปลายปากคืบ ก้านนอกของ dactylus มีร่องยาว 1 ร่อง อยู่ตรงกลางตลอดความยาว พื้นกระบอกตามีตุ่ม เรียงเป็นแถว กระบอกตาเฉียงปานกลาง ก้านข้างของกระดองสอบ เข้าสู่ส่วนหลังของกระดอง merus ของขาคู่ที่ 4 แฉกกว้าง ปลายอวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้ เป็นท่อนสั้น ปากกว้างไม่มากนัก ปลาย thumb อยู่ในระเคียบเดียวกับโคนท่อ แฉงยื่นทาง ก้านในมีขนาดเล็กและอยู่แนบชิดติดกับท่อ และไม่โค้งออกไปทางค้ำหน้า

ลักษณะทั่วไปกระดอง

Front แคบ ส่วนที่แคบที่สุดอยู่ที่ฐานของก้านตาซึ่งกว้างประมาณ 1.5 เท่าของความกว้างที่ฐานของก้านตา ร่องที่อยู่กึ่งกลาง front แคบไม่มากนัก ขอบร่องเกือบขนานกัน ปลายร่องมน

ก้านข้างของกระดองสอบ เข้าสู่ส่วนหลังของกระดอง

บริเวณต่าง ๆ บนกระดองเห็นได้ชัดเจน

กระบอกตาเฉียงปานกลาง

มุมกระดองค้ำหน้าแหลมและยื่นออกไปไม่มากนัก

ขอบกระดูกข้างเป็นสันคยาวตั้งแต่มุมกระดูกถึงระดับเดียวกับ
กึ่งกลางของบริเวณหัวใจ

ซี่ดเล็ก ๆ ที่อยู่บนด้านหลังของกระดูกไม่มี

ขอบกระดูกแบนแฉมาก ขอบบนเป็นคุ่มกลมเรียงเป็นแถว ขอบล่าง
เป็นคุ่มกลมเล็ก ๆ เรียงชิดติดกันเป็นแถวยาวประมาณ 2/3 ของความยาวจากโคนกระดูก
รอยหยักบริเวณขอบกระดูกล่างเรียงชิดติดกัน และรอยหยักจะมีขนาด
ใหญ่ขึ้นและมีระยะห่างกันมากขึ้นเมื่อเข้าใกล้ปลายขอบของกระดูก มุมที่อยู่ระหว่างด้านหน้า
กับด้านข้างของขอบกระดูกล่างมีลักษณะเกือบเป็นมุมฉาก รอยหยักตรงบริเวณนี้จะสูง ส่วน
บริเวณด้านข้างของมุมรอยหยักจะต่ำ

พื้นกระดูกามีคุ่มเล็ก ๆ ขนาดเท่า ๆ กันเรียงเป็นแถว 1 แถวอยู่ใกล้
กับขอบกระดูกล่าง

ก้านตายาวและมีเส้นผ่าศูนย์กลางสั้นกว่าของตา

ก้ามข้างใหญ่

Merus ขอบบนที่อยู่ทางด้านหน้ามีคุ่มขนาดไม่เท่ากันเรียงเป็นแถว
และคุ่มที่อยู่บริเวณตรงปลายจะมีขนาดใหญ่หลายคุ่ม ขอบบนที่อยู่ทางด้านหลังเป็นสัน ลักษณะ
เป็นสันเลื้อยซึ่งระยะห่างไม่เท่ากัน ผิวบนเรียบและตอนปลายจะเว้าเล็กน้อย ผิวด้านหน้า
มีคุ่มขนาดเล็กมากปกคลุม บริเวณปลาย merus ที่อยู่ใต้ขอบบนลงมาเล็กน้อยจะมีคุ่มขนาด
ใหญ่อยู่ 2 คุ่ม ผิวด้านหลังมีคุ่มและรอยย่นกระจายอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณซอกจะมีเป็น
จำนวนมาก

Carpus ขอบบนที่อยู่ทางด้านหน้าเป็นสัน มีคุ่มเรียงเป็นแถว ขอบบน
ที่อยู่ทางด้านหลังไม่เป็นสัน ผิวด้านบนจะมีคุ่มอยู่อย่างหนาแน่น ผิวด้านหลังมีคุ่มกระจายอยู่ทั่วไป

Manus ผิวด้านบนจะมีคุ่มขนาดเล็กปกคลุม และบริเวณฐานของ

pollex จะมีคูนขนาดใหญ่กว่าบริเวณอื่นเล็กน้อย ขอบบนที่อยู่ทางคานนอกและที่อยู่ทางคานในจะมีคูนเรียงเป็นแถว ร่องที่อยู่ใต้ขอบบนจะเห็นได้ชัดเจน cuff เห็นได้ชัดเจน และจะมีคูนขนาดเล็กอยู่ด้วย บริเวณใกล้กับฐานของ pollex มีเป็นร่องสามแฉกสั้น ๆ และเป็นที่ยึดต้นของร่องซึ่งยาวตลอดความยาวของ pollex ขอบล่างมีคูนเรียงเป็นแถวจนถึงกึ่งกลางของ pollex

Palm แฉงที่รองรับ carpus จะค่อย ๆ แคบและคั่นขึ้นตามลำดับ เมื่อยื่นออกไปใกล้ตรงบริเวณโคน dactylus ซึ่งริมแฉงไม่มีคูนเรียงเป็นแถว ตรงกลางของ palm มีลักษณะนูนและมีคูนเล็ก ๆ ปกคลุมอย่างหนาแน่น แฉงสามแฉกค่อนข้างลึก สันเฉียงจะมีคูนเรียงเป็นแถวตั้งแต่ขอบล่างของโคน pollex จนถึงริมล่างของแฉงรองรับ carpus proximal ridge มีคูนเรียงเป็นแถวตั้งแต่โคน pollex จนถึงฐานของ dactylus distal ridge มีคูนขนาดเล็กกว่าเรียงเป็นแถว

Pollex และ Dactylus มีลักษณะแบนและมีความยาวเกือบเท่ากัน ขอบล่างของ pollex โค้งขึ้นตั้งแต่โคน ส่วนขอบบนของ dactylus มีลักษณะตรงและโค้งเล็กน้อย คานนอกของ pollex และ dactylus มีร่องยาว 1 ร่องอยู่ตรงกลางตลอดความยาว บริเวณคานใต้ตรงโคนร่องของ pollex จะมีร่องสั้น ๆ อีก 1 ร่อง ซึ่งเป็นร่องที่ยาวเลยมารากร่องเหนือขอบล่างของ manus และบริเวณคานเหนือตรงโคนร่องของ dactylus จะมีร่องสั้น ๆ สั้น ๆ อีก 1 ร่อง ผิวบนและผิวนอกตรงโคนของ dactylus จะมีเป็นคูนปกคลุม ส่วนผิวนอกตรงโคนของ pollex จะมีเป็นคูนปกคลุมอยู่เป็นจำนวนน้อย บริเวณปลาย dactylus มีพื้นขนาดใหญ่เรียงเป็นซุกทำให้มีลักษณะเหมือนกับปลายปากคีม ส่วนบริเวณปลาย pollex ไม่มีลักษณะเหมือนกับบริเวณปลาย dactylus ถ้าเป็นก้าม brachychelous type ตรงบริเวณประมาณ $\frac{1}{3}$ ของความยาวจากโคน dactylus จะมีพื้นขนาดใหญ่อยู่ 1 ซีก และบริเวณเกือบกึ่งกลางของ pollex จะมีพื้นขนาดใหญ่อยู่ 1 ซีก

ก้ามข้างเล็ก

นิ้วค้ำหลังของ merus จะมีคูนขนาดเล็กและมีรอยย่นอยู่ทั่วไป pollex และ dactylus จะมีความยาวมากกว่าความยาวของ manus ไม่มากนัก ช่องว่างระหว่างก้ามหนีบแคบและมีพื้นเป็นแบบพื้นเลื่อยเห็นได้ชัดเจน ตอนบนของ palm จะมีขนยาวเรียงเป็นแถว

ขา

Merus แฉกกว้าง ขอบบนโค้งและมีลักษณะเป็นแบบพื้นเลื่อย นิ้วค้ำหลังมีคูนขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วไป ยกเว้นขาคู่สุดท้ายเท่านั้นที่ไม่มี

อวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้

ปลายอวัยวะสืบพันธุ์เป็นท่อนสั้น ปากรูกว้างไม่มากนัก ปลาย thumb อยู่ในระดับเดียวกับโคนท่อ แฉงยื่นทางค้ำในมีขนาดเล็กและอยู่แนวซิกติกกับท่อ และไม่ได้งอไปทางค้ำหน้า

ลิ

กระดูกสันหลัง บริเวณครึ่งล่างของ manus และโคน pollex ของก้ามข้างใหญ่มีสีแสด บริเวณครึ่งบนของ manus carpus และ merus มีสีแสด dactylus และส่วนปลายของ pollex มีสีขาว

ขนาดของตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ตัวอย่างที่นำมาศึกษาเป็นปูตัวผู้ ไลจาก ป่าทอง ภูเก็ต มีขนาดดังนี้

ความกว้างของกระดูก	17.0	มม.
ความยาวของกระดูก	10.8	มม.
ความยาวของ propodus	21.0	มม.
ความยาวของ dactylus	12.0	มม.

ตัวอย่างป่าทอง ภูเก็ต 30⁺ถิ่นอาศัย

ริมธารน้ำกร่อยซึ่งมีความชื้น และเป็นโคลน

การกระจายไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ นิวกีนิ ฝั่งทะเลด้านตะวันออกเฉียงเหนือของ
ออสเตรเลีย นิวคาลิโดเนีย ฟิจิUca (Deltuca) dussumieri spinata Crane, 1975
(แผ่นภาพที่ 14 และ 15)Gelasimus dussumieride Man, 1868. J. Linn. Soc.
Zool., 22:108-113 pl.7
figs.2-7.Gelasimus dussumieriAlcock, 1900. J. Asiat. Soc.
Bengal, 69(3):361-362 (some
part).Uca dussumieriTesch, 1918. Siboga Exped.
monogr. Leiden, 39c:39.Gelasimus dussumieriTweedie, 1937. Bull. Raffles
Mus., 13:141.Uca dussumieriTweedie, 1950. Sarawak Mus.
J., 5(2):356.Uca (Deltuca) dussumieri spinataCrane, 1975. Fiddler Crabs
of the World, Princetown,

pp.32-38 figs.27A-C, 34A, 35C-D,
36A, 37A, 38E-H, 45A-DD, 46B,
52A-BB, 54B, 56A, 60A-B, 61G,
72A-CC, 81C, 98 pls.3E-H map
18 tables 8, 10.

Uca (Deltuca) dussumieri spinata Frith and Frith, 1977. Crustacea,
ceana, 32(1):101.

แหล่งตัวอย่างที่ไต่ตั้งชื่อ

ตัวอย่างปูเป็น Holotype ได้จากสิงคโปร์ ปัจจุบันเก็บไว้ที่ สมิตโซเนียน
พิพิธภัณฑ์ทางธรรมชาติวิทยาแห่งชาติ (Smithsonian Institution, National
Museum of Natural History) ณ กรุงวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา

ลักษณะเด่น

ค้ำนอกของ dactylus มีร่องยาว 2 ร่องซึ่งขนานกันและยาวตลอดความยาว
ของ dactylus ประมาณกึ่งกลางหรือค่อนข้างปลายของ dactylus มีพื้นขนาดใหญ่
อยู่ 1 ซี่ และ หรือมีพื้นขนาดเล็กเกือบเท่ากันเรียงเป็นแถวจนถึงปลาย dactylus พื้น
กระบอกคาเรียบ กระบอกคาตรง ค้ำข้างของกระบอกสอดเข้าสู่ส่วนหลังของกระบอกเล็ก
น้อย merus ของขาคู่สุดท้ายเรียวยาว ขอบบนโค้งเล็กน้อย ส่วนของตัวเมียจะกว้าง
กว่า และตามขอบล่างที่อยู่ทางค้ำหลังของ merus จะมีขนสั้น ๆ เรียงเป็นแถวอย่าง
หนาแน่น ถ้าทั้งสองข้างของตัวเมียจะไม่มีพื้นขนาดใหญ่ ปลายอวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้ไม่
เป็นท่อยื่นยาวออกไป แต่ตรงบริเวณมุมค้ำหน้าจะมีกิ่งคล้ายหนามยื่นออกไปซึ่งเห็นได้ชัดเจน

ลักษณะทั่วไป

กระบอก

Front แคม ส่วนที่แคบที่สุดอยู่ที่ฐานของก้านคาซึ่งกว้างประมาณ

1.5 เท่าของความกว้างที่ฐานของก้านตา ร่องที่อยู่กึ่งกลาง front แคบและสั้น ขอบร่อง
เกือบขนานกัน ปลายร่องแคบลงตามลำดับ

ก้านข้างของกระดูกสอดเข้าสู่ส่วนหลังของกระดูกเล็กน้อย

บริเวณต่าง ๆ บนกระดูกเห็นได้ชัดเจน

กระดูกตาตรง

มุมกระดูกค้ำหน้าแหลมและยื่นออกไปไม่มากนัก

ขอบกระดูกค้ำข้างเห็นได้ชัดเจนเฉพาะส่วนหน้า ส่วนหลังเห็นได้ไม่

ชัดเจน

ซี่เล็ก ๆ ที่อยู่บนค้ำหลังของกระดูกไม่มี

ขอบกระดูกตาบนแคบ ขอบบนเป็นคุ่มกลมเรียงเป็นแถว ขอบล่างเป็น
คุ่มกลมเล็ก ๆ เรียงชิดติดกันเป็นแถวบนเพดานซึ่งลาดเอียงของกระดูกตาและยาวประมาณ
ครึ่งหนึ่งของกระดูกตา

รอยหยักบริเวณขอบกระดูกตาล่างต่ำ และมีระยะห่างกัน มุมที่อยู่
ระหว่างค้ำหน้ากับค้ำข้างของขอบกระดูกตาล่างจะยื่นออกไปเพียงเล็กน้อยและจะเป็น
มุมฉาก บริเวณค้ำข้างของมุมมีรอยหยักขนาดเล็กและเรียงชิดติดกัน

พื้นกระดูกตาเรียบ

ก้านตายาวและมีเส้นผ่าศูนย์กลางสั้นกว่าตามาก

ก้ามข้างใหญ่

Merus ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหน้ามีคุ่มขนาดใหญ่ไม่เท่ากันเรียงเป็น
แถว และคุ่มที่อยู่บริเวณตรงปลายจะมีขนาดใหญ่หลายคุ่ม ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหลังค่อนข้าง
เป็นสัน ลักษณะเป็นสันเลื้อยซึ่งระยะห่างไม่เท่ากัน ตอนปลายไม่เป็นสันและมน ผิวบนเรียบ
และตอนปลายจะเว้าเล็กน้อย ผิวค้ำหน้ามีคุ่มกระจายอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณที่อยู่ใกล้
กับขอบล่างและบริเวณโคน merus จะมีเป็นจำนวนมาก บริเวณปลาย merus ที่อยู่

ใต้ขอบบนลงมาเล็กน้อยจะมีตุ่มอยู่กลุ่มหนึ่ง ผิวค้ำหลังมีตุ่มและรอยย่น โดยเฉพาะบริเวณตรงขอบจะมีเป็นจำนวนมาก

Carpus ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหน้าเป็นสัน มีตุ่มเรียงเป็นแถว ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหลังไม่เป็นสันแต่เห็นขอบชัดเจน ผิวค้ำบนจะมีตุ่มอยู่อย่างหนาแน่น ผิวค้ำหลังเรียบ

Manus ผิวค้ำนอกจะมีตุ่มขนาดใหญ่ปกคลุม ขอบบนที่อยู่ทางค้ำนอกและที่อยู่ทางค้ำในมีตุ่มเรียงเป็นแถว ร่องที่อยู่ใต้ขอบบนจะเห็นไค้ชัดเจน cuff เห็นไค้ชัดเจนและจะมีตุ่มขนาดเล็กอยู่ควย บริเวณใกล้ฐานของ pollex มีเป็นร่องสามแฉกค้ำ ๆ และเป็นที่ยึดต้นของร่องซึ่งยาวตลอดความยาวของ pollex ขอบล่างมีตุ่มเรียงเป็นแถวจนถึงกึ่งกลางของ pollex

Palm แฉงที่รองรับ carpus จะค้อย ๆ แคบและค้ำมากตามลำค้ำ เมื่อยื่นออกไปใกล้ตรงบริเวณโคน dactylus ซึ่งริมแฉงไม่มีตุ่มเรียงเป็นแถว ตรงกลางของ palm มีลักษณะนูนและมีตุ่มเล็ก ๆ ปกคลุมอย่างหนาแน่น แฉงสามแฉกกว้างและค้ำ แต่ลักษณะที่เป็นสามแฉกยังเห็นไค้ชัด สันเดียวจะมีตุ่มเรียงเป็นแถวตั้งแต่ขอบล่างของโคน pollex จนถึงริมล่างของแฉงรองรับ carpus proximal ridge จะมีตุ่มเรียงเป็นแถวตั้งแต่โคน pollex จนถึงฐานของ dactylus distal ridge จะมีตุ่มขนาดเล็กเรียงเป็นแถว

Pollex และ Dactylus มีลักษณะแบนและมีความยาวเกือบเท่ากัน ขอบล่างของ pollex ตรง ขอบบนของ dactylus มีลักษณะตรงและส่วนปลายโค้งเล็กน้อย ค้ำนอกของ pollex มีร่องยาว 1 ร่องอยู่ตรงกลางตลอดความยาว บริเวณค้ำในใต้ตรงโคนร่องของ pollex จะมีร่องค้ำ ๆ อีก 1 ร่องซึ่งเป็นร่องที่ยาวเลยมาจากร่องเหนือขอบล่างของ manus และในรูปร่างตัวร่องนี้จะมีควมยาวถึงครึ่งหนึ่งของ pollex ค้ำนอกของ dactylus มีร่องยาว 2 ร่อง ซึ่งขนานกันและยาวตลอดความยาวของ

dactylus ผิวบนและผิวนอกตั้งแต่โคนถึงกึ่งกลางของ dactylus จะมีเป็นตุ่มปกคลุม ผิวนอกของ pollex จะมีตุ่มกระจายอยู่ทั่วไป ส่วนตรงปลาย pollex และ dactylus มีลักษณะแหลมงุ้ม ถ้าเป็นก้าม brachychelous type ตรงบริเวณกึ่งกลางของ pollex และ dactylus จะมีพื้นขนาดใหญ่อยู่ข้างละ 1 ซี่ ส่วนก้าม leptochelous type pollex จะไม่มีพื้นขนาดใหญ่ ส่วน dactylus จะมีพื้นขนาดใหญ่อยู่ค่อนข้างปลาย 1 ซี่ และหรือมีพื้นขนาดเล็กเกือบเท่ากันเรียงเป็นแถวจนถึงปลาย dactylus

ก้ามข้างเล็ก

ผิวด้านหลังของ merus จะมีตุ่มขนาดเล็กและมีรอยย่นอยู่ทั่วไป pollex และ dactylus จะมีความยาวมากกว่า manus มาก ช่องว่างระหว่างก้ามหนีบแคบและมีพื้นเป็นแบบพื้นเลื่อย คอนบนของ palm จะมีขนยาวเรียงเป็นแถว

ขา

Merus แฉกกว้าง ยกเว้นเฉพาะขาตุ่มสุดท้ายจะมีลักษณะเรียวยาว ขอบบนโค้งเล็กน้อยและมีลักษณะเป็นแบบพื้นเลื่อยเห็นได้ชัดเจน ขอบบนและขอบล่างของ merus เกือบจะขนานกัน ผิวด้านหลังจะมีตุ่มขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วไป ยกเว้นขาตุ่มสุดท้ายเท่านั้นที่ไม่มี

อวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้

ปลายอวัยวะสืบพันธุ์ไม่เป็นท่อยื่นยาวออกไป แต่ตรงบริเวณมุมด้านบนจะมีกิ่งคล้ายหนามยื่นออกไปซึ่งเห็นได้ชัดเจน

ลักษณะเด่นของตัวเมีย

ตามขอบล่างที่อยู่ทางด้านหลังของ merus ของขาตุ่มสุดท้ายจะมีขนสั้น ๆ เรียงเป็นแถวอย่างหนาแน่น ช่องว่างระหว่างก้ามหนีบของก้ามทั้งสองข้างจะไม่มีพื้นขนาดใหญ่อยู่เลย

ตัวผู้

ตัวผู้ กระจกใสค่า คอนหน้าของกระจกอาจจะมีจุดสีครีมน้อยทั่วไป ก้านตาและ
คามีสีค่า บางตัวบริเวณรอบบนกระจกที่แบ่งบริเวณส่วนกลางของกระเพาะอาหารกับหัวใจ
ออกจากบริเวณเหงือก merus ของขาเดินโดยเฉพาะขาคู่สุดท้าย และ maxilliped
คู่ที่ 3 จะมีสีน้ำเงิน ก้ามข้างใหญ่มีสีเหลืองหรือส้ม หรือน้ำตาลอ่อนแกมสีน้ำเงิน

ตัวเมีย กระจกใสค่า ตัวที่มีขนาดเล็กจะมีจุดสีเทาอ่อนกระจายอยู่ทั่วไปบนกระจก
บางตัวบริเวณรอบบนกระจกที่แบ่งบริเวณส่วนกลางของกระเพาะอาหารกับหัวใจออกจาก
บริเวณเหงือก มุมกระจก้านหน้าและก้านหลัง ขอบกระจก้านหลัง จับปิ้ง บริเวณปาก
pterygostomium region merus และ carpus ของขาและก้าม pro-
podus ของก้าม จะมีสีน้ำเงิน

ขนาดของตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ตัวอย่างที่นำมาศึกษาเป็นปูตัวผู้ ใ้จาก สมุทรสาคร มีขนาดดังนี้

ความกว้างของกระจก	32.5	มม.
ความยาวของกระจก	19.3	มม.
ความยาวของ propodus	51.8	มม.
ความยาวของ dactylus	37.0	มม.

ตัวอย่าง

แหลมจอม ตราก 6๐'1๑, ริมแม่น้ำบางปะกง ฉะเชิงเทรา 3๐'1๑,
บางบ่อ สมุทรปราการ 2๐', วัดบางปลาและมหาชัย สมุทรสาคร 3๐'1๑, บ้านแหลม
เพชรบุรี 1๐', ปากน้ำกันตัง ตรัง 11๐'3๑, ป่าทอง ภูเก็ต 1๐'

คูถนนสาครบุรี ประจวบคีรีขันธ์ 1๐' ซึ่งตัวอย่างเก็บไว้ที่พิพิธภัณฑ์สัตว์ไม่มี
กระดูกสันหลัง คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ถิ่นอาศัย

ชายฝั่งทะเล ริมธารน้ำ คลอง และหาดเลนริมแม่น้ำ ที่มีน้ำกร่อยและเป็นโคลน
มักอาศัยร่วมกับ Uca (Deltuca) forcipata

การกระจาย

อ่าวเบงกอล ไทย สุมาตรา และส่วนอื่น ๆ ของประเทศอินโดนีเซีย ทาง
ฝั่งตะวันตกเฉียงเหนือของเกาะพาลาวันในฟิลิปปินส์ และ จีน

Uca (Deltuca) dussumieri dussumieri (H. Milne-Edwards, 1852)
(แผนภาพที่ 16 และ 17)

Gelasimus dussumieri Kingsley, 1880. Proc. Acad. Nat. Sci.
Philad., p.145 pl.10 fig.16.

Gelasimus dussumieri Alcock, 1900. J. Asiat. Soc. Bengal,
69(3):361-362 (some part).

Gelasimus dubius Stimpson, 1907. Smithson. misc. Collns.,
49(1717):104-105 pl.14 fig.4.

Gelasimus dussumieri Gordon, 1934. Res. Sci. Ind. orient.
Néerland, 3(15):12-13 fig.5.

Uca dubia Sakai, 1936. Sci. Rep. Tokyo Bunrika
Daig. Sect. B., 2(37):170.

Gelasimus dubius Sakai, 1939. Studies on the Crabs of
Japan, p.621 fig.95a.

- Uca (Deltuca) dussumieri dussumieri Crane, 1975. Fiddler Crabs of the World, Princeton, pp. 32-38 figs. 5, 8A, 9A, 34A, 36B, 37B, 52A-BB, 54C, 61F, 74A-K, 98 pls. 2E-F, 3A-D map 18 tables 8, 10.
- Uca (Deltuca) dussumieri dussumieri Sakai, 1976. Crabs of Japan and the Adjacent Seas, Tokyo, pp. 602-603 figs. 328b, 329a-b.
- Uca (Deltuca) dussumieri dussumieri Frith and Frith, 1977. Crustaceana, 32(1):101.

แหล่งตัวอย่างที่ใช้ตั้งชื่อ

ตัวอย่างปูเป็น Lectotype ได้จาก Samarang ปัจจุบันเก็บไว้ที่พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาแห่งชาติ (Muséum National d' Histoire Naturelle) ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

ลักษณะเด่น

ค้ำนอกของ dactylus มีร่องยาว 2 ร่องซึ่งขนานกันและยาวตลอดความยาวของ dactylus บริเวณก่อนไปทางปลายของ dactylus จะมีพื้นที่ขนาดใหญ่ 1 ที่ และยังมีพื้นที่ไม่เท่ากันเรียงเป็นแถวจนถึงปลาย dactylus พื้นกระบอกตาเรียบ กระบอกตาตรง ค้ำข้างของกระบอกสอดเข้าสู่ส่วนหลังของกระบอกเล็กน้อย merus ของขาคู่สุดท้ายเรียวยาว ขอบบนโค้งเล็กน้อย ส่วนของตัวเมียจะกว้างกว่า และตามขอบล่างที่อยู่ทางค้ำหลังของ merus ของขาคู่ที่ 3 จะมีขนสั้น ๆ เรียงเป็นแถวอย่างหนาแน่น ก้ามทั้งสองข้างของตัวเมียมักจะมีพื้นที่ใหญ่อยู่ข้างละ 1 คู่ ปลายอวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้ไม่เป็นท่อยื่นยาวออกไป และตรงบริเวณมุมค้ำหน้าจะไม่มีติ่งยื่นออกไป

ลักษณะทั่วไป

กระจก

Front แคม ส่วนที่แคบที่สุดอยู่ที่ฐานของก้านตาซึ่งกว้างประมาณ 1.5 เท่าของความกว้างที่ฐานของก้านตา ร่องที่อยู่กึ่งกลาง front ไม่มี แต่จะมีลักษณะเป็นซี่ซึ่งเกิดจากขอบบนทั้งสองข้างของขอบกระบอกตาบนเรียงขนานชิดติดกัน

ก้านข้างของกระจกสอดเข้าสู่ส่วนหลังของกระจกเล็กน้อย

บริเวณต่าง ๆ บนกระจกเห็นได้ชัดเจน

กระบอกตาตรง

มุมกระจกด้านหน้าแหลมและยื่นออกไปไม่มากนัก

ขอบกระจกด้านข้างเห็นได้ชัดเจนเฉพาะส่วนหน้า ส่วนหลังเห็นได้ไม่ชัด

ซี่เล็ก ๆ ที่อยู่บนก้านหลังของกระจกไม่มี

ขอบกระบอกตาบนแคบ ขอบบนเป็นคุ่มกลมเรียงเป็นแถว ขอบล่างเป็นคุ่มกลมเล็ก ๆ เรียงชิดติดกันเป็นแถวบนเพดานซึ่งลาดเอียงของกระบอกตา

รอยหยักบริเวณขอบล่างของกระบอกตาคำ และมีระยะห่างกัน มุมที่อยู่ระหว่างก้านหน้ากับก้านข้างของขอบล่างของกระบอกตาจะยื่นออกไปเพียงเล็กน้อยและจะเป็นมุมฉาก

พื้นกระบอกตาเรียบ

ก้านคายนาวและมีเส้นผ่าศูนย์กลางสั้นกว่าตามาก

ก้ามข้างใหญ่

Merus ขอบบนที่อยู่ทางก้านหน้ามีคุ่มขนาดใหญ่ไม่เท่ากันเรียงเป็นแถว และคุ่มที่อยู่บริเวณตรงปลายจะมีขนาดใหญ่หลายคุ่ม ผิวก้านหน้าบริเวณปลาย merus จะมีคุ่มขนาดเล็กอยู่กลุ่มหนึ่ง ผิวก้านหลังมีคุ่มกระจายอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณที่อยู่ใกล้ขอบล่างจะมีเป็นจำนวนมาก

Carpus ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหน้าเป็นสัน มีตุ่มเรียงเป็นแถว ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหลังไม่เป็นสัน ผิวค้ำบนจะมีตุ่มอยู่อย่างหนาแน่น

Manus ผิวค้ำนอกจะมีตุ่มปกคลุม ร่องที่อยู่ใต้ขอบบนจะเห็นได้ชัด เจน cuff เห็นได้ชัดเจนและจะมีตุ่มขนาดเล็กอยู่ด้วย บริเวณใกล้กับฐานของ pollex เป็นที่เริ่มต้นของร่องซึ่งยาวตลอดความยาวของ pollex ขอบล่างมีตุ่มเรียงเป็นแถว จนถึงกึ่งกลางของ pollex

Palm แอ่งที่รองรับ carpus จะค่อย ๆ แคบและชันขึ้นตามลำดับเมื่อยื่นออกไปใกล้ตรงบริเวณโคน dactylus ซึ่งริมแอ่งไม่มีตุ่มเรียงเป็นแถว ตรงกลางของ palm มีลักษณะนูนและมีตุ่มเล็ก ๆ ปกคลุมอย่างหนาแน่น แอ่งสามแฉก กว้างและชัน แต่ลักษณะที่เป็นสามแฉกยังเห็นได้ชัด สันเฉียงจะมีตุ่มเรียงเป็นแถวตั้งแต่ขอบล่างของโคน pollex จนถึงริมล่างของแอ่งรองรับ carpus proximal ridge จะมีตุ่มเรียงเป็นแถวตั้งแต่โคน pollex จนถึงฐานของ dactylus distal ridge จะมีตุ่มขนาดเล็กเรียงเป็นแถว

Pollex และ Dactylus มีลักษณะแบนและมีความยาวเกือบเท่ากัน ขอบล่างของ pollex ตรงและโค้งขึ้นเล็กน้อย ขอบบนของ dactylus มีลักษณะตรงและส่วนปลายโค้งเล็กน้อย ค้ำนอกของ pollex มีร่องยาว 1 ร่องอยู่ตรงกลางตลอดความยาว ค้ำนอกของ dactylus มีร่องยาว 2 ร่องซึ่งขนานกันและยาวตลอดความยาวของ dactylus ผิวบนของ dactylus และผิวล่างของ pollex จะมีตุ่มปกคลุมเป็นระยะทางถึงกึ่งกลางหรือมากกว่าของความยาวของก้ามหนีทั้งสอง และผิวค้ำนอกของก้ามหนีทั้งสองจะมีตุ่มปกคลุมอยู่ตรงบริเวณโคน ส่วนตรงปลาย pollex และ dactylus จะมีลักษณะแหลมจุ่ม ถ้าเป็นก้าม brachychelous type ตรงบริเวณเกือบกึ่งกลางของ pollex จะมีพื้นขนาดใหญ่อยู่ 1 ที่ และบริเวณค่อนไปทางปลายของ dactylus จะมีพื้นขนาดใหญ่อยู่ 1 ที่ และยังมีพื้นขนาดไม่เท่ากันเรียง

เป็นแถวจนถึงปลาย dactylus ส่วนก้าม leptochelous type pollex จะไม่มีฟันขนาดใหญ่ ส่วน dactylus จะมีฟันขนาดใหญ่อยู่โคนไปทางปลาย 1 ซี่ และมี ฟันขนาดไม่เท่ากันเรียงเป็นแถวจนถึงปลาย dactylus

ก้ามข้างเล็ก

นิ้วค้ำหลังของ merus จะมีค้ำขนาดเล็กและมีรอยนูนอยู่ทั่วไป pollex และ dactylus จะมีความยาวมากกว่าความยาวของ manus มาก ช่องว่างระหว่างก้ามหนีบกวางไม่มากนักและมีฟันเป็นแบบฟันเลื่อย คอนบนของ palm จะมีขนยาวเรียงเป็นแถว

ขา

Merus แฉกกว้าง ยกเว้นเฉพาะขาคู่สุดท้ายจะมีลักษณะเรียวยาว ขอบบนโค้งเล็กน้อย และมีลักษณะเป็นแบบฟันเลื่อย ขอบบนและขอบล่างของ merus เกือบจะขนานกัน นิ้วค้ำหลังมีค้ำขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วไป ยกเว้นขาคู่สุดท้ายเท่านั้นที่ไม่มี

อวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้

ปลายอวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้ไม่เป็นท่อยื่นยาวออกไป ตรงบริเวณมุมค้ำหน้าจะไม่มีค้ำยื่นออกไป flange ที่อยู่ทางค้ำหน้าสมบูรณ์

ลักษณะเด่นของตัวเมีย

ค้ำขอบล่างที่อยู่ทางค้ำหลังของ merus ของขาคู่สุดท้ายและคู่ที่ 3 จะมีขนาดเล็ก ๆ เรียงกันอย่างหนาแน่น ช่องว่างระหว่างก้ามหนีบของก้ามทั้งสองข้างจะมีฟันขนาดใหญ่อยู่ข้างละ 1 คู่

สี

ตัวผู้ กระดองสีดำ ตัวที่มีขนาดเล็กจะมีจุดสีเหลืองเล็ก ๆ อยู่ทั่วไป หรือมีจุดสี

น้ำเงิน 2 จุดอยู่บริเวณกลางกระดอง ก้ามข้างใหญ่มีสีเหลืองหรือส้ม manus ของปูที่มีขนาดเล็กจะมีสีใส

ตัวอย่าง

Frith and Frith (1977) รายงานว่าพบปูชนิดนี้ที่เกาะสุรินทร์ (9°25' N, 98°50' E) ซึ่งอยู่ใกล้กับประเทศพม่า ทางชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกของประเทศไทย สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ไม่มีโอกาสไปสำรวจถึงเกาะสุรินทร์ จึงไม่ได้ตัวอย่างมาศึกษา

ถิ่นอาศัย

ริมป่าชายเลนที่มีต้นโกงกางขึ้นอย่างหนาแน่น

การกระจาย

อินโดนีเซีย ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของออสเตรเลีย นิวกีนิ ฟิลิปปินส์ และเกาะบางเกาะที่อยู่ทางตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิก

Subgenus Thalassuca Crane, 1975

ลักษณะสำคัญ

Front แคบ

เส้นผ่าศูนย์กลางของคายนากว่าของก้านตาเล็กน้อย

รอยหยักบริเวณขอบกระบอกตาล่างมีขนาดใหญ่

พื้นของกระบอกตาไม่มีคุ่มเรียงเป็นแถว

ขีดเล็ก ๆ ที่อยู่บนคานหลังของกระดอง (postero-lateral striae) ไม่มี

คานนอกของ manus ของก้ามข้างใหญ่จะมีคุ่มขนาดใหญ่และขนาดปานกลาง

ปกคลุม โดยเฉพาะบริเวณที่อยู่ใกล้กับฐานของ pollex จะมีขนาดใหญ่ที่สุด

บริเวณฐานและบริเวณโคนของ pollex จะมีเป็นแอ่งคั่น ๆ ลักษณะรูปสามเหลี่ยม

ซึ่งภายในจะไม่มีตุ่ม dactylus จะมีเป็นร่องสั้น ๆ เห็นได้ไม่ชัดเจน หรือบางทีก็ไม่มี

Key to the species and subspecies of Subgenus Thalassuca

1. Dactylus เรียวยาว สันเฉียงของ palm คำ และมีตุ่มเล็ก ๆ เรียงกันอย่าง
ไม่เป็นระเบียบ ..... U.(T.) tetragonon (Herbst, 1790)
- Dactylus กว้างและแบน สันเฉียงของ palm สูงและมีตุ่มขนาดใหญ่ 2
2. ถ้าเป็นก้าม brachychelous type มีพื้นสามเหลี่ยมขนาดใหญ่ 2 คู่ ซึ่งอยู่
บริเวณเกือบถึงปลายของ pollex และบริเวณกึ่งกลางของ pollex มักมีความ
สูงไม่มากนัก ทำให้ช่องว่างระหว่างพื้นทั้งสองมีความเว้าน้อย ถ้าเป็นก้าม lepto-
chelous type ขอบล่างของ propodus มักจะตรง และงอขึ้นตรงส่วนปลาย
ครึ่งล่างของ manus และ pollex เป็นสี่แฉก .....
..... U.(T.) vocans vocans (Linnaeus, 1758)
- ถ้าเป็นก้าม brachychelous type มีพื้นสามเหลี่ยมขนาดใหญ่ 2 คู่ ซึ่งอยู่
บริเวณเกือบถึงปลายของ pollex และบริเวณกึ่งกลางของ pollex มักมีความสูง
มากกว่าทำให้ช่องว่างระหว่างพื้นทั้งสองมีความเว้ามากกว่า ถ้าเป็นก้าม lepto-
chelous type ขอบล่างของ propodus มักจะโค้งบริเวณกึ่งกลางของ propodus
ครึ่งล่างของ manus และ pollex เป็นสี่เหลี่ยม .....
..... U.(T.) vocans hesperiae Crane, 1975

Uca (Thalassuca) tetragonon (Herbst, 1790)

(แผนภาพที่ 18 และ 19)

- Gelasimus variatus Kingsley, 1880. Proc. Acad. Nat. Sci.
Philad.; pp.154-155 pl.10 fig.32.
- Gelasimus tetragonon Kingsley, 1880. Proc. Acad. Nat. Sci.

- Gelasimus tetragonon Philad., pp.143-144 pl.10 fig.11.
Miers, 1886. "Challenger" Rep. Zool.,
17:243.
- Gelasimus tetragonum Alcock, 1900. J. Asiat. Soc.
Bengal, 69(3):357-359.
- Uca tetragonon Calman, 1900. Trans. Linn. Soc.
Lond. Zool., 8:24-25.
- Uca tetragonon Lanchester, 1902. Proc. Zool. Soc.
Lond., 1901(2):549.
- Uca tetragonon Rathbun, 1910. Bull. Mus. Comp.
Zool., 52(16):306.
- Uca tetragonon Tesch, 1918. Siboga Exped. monogr.,
Leiden, 39c:39.
- Uca tetragonon Edmonson, 1962. Occ. Pap. Bernice
P. Bishop Mus., 23(1):18-19 fig.8a.
- Uca (Thalassuca) tetragonon Crane, 1975. Fiddler Crabs of the
World, Princetown, pp.77-82
figs.37D, 63A-B, 81F, 82E, 99
map 4 tables 8, 10.
- Uca (Thalassuca) tetragonon Sakai, 1976. Crabs of Japan and
the Adjacent Seas, Tokyo, pp.605-
606 fig.332a.
- Uca (Thalassuca) tetragonon Frith and Frith, 1977. Crustaceana,
32(1):101.

ลักษณะเด่น

Pollex และ dactylus ของก้ามข้างใหญ่มีลักษณะเรียวยาว ส่วนโคนแบน dactylus จะมีเป็นร่องสั้น ๆ เห็นได้ไม่ชัดเจน หรือบางทีก็ไม่มี สันเฉียงของ palm เห็นได้ไม่ชัดเจน และจะไม่มีตุ่มขนาดใหญ่อยู่ในบริเวณนี้ ตรงบริเวณปลายสุดของขอบบนที่อยู่ทางด้านหน้าของ merus จะมีตุ่มขนาดใหญ่และแหลมอยู่หนึ่งตุ่ม กระบอกตาเฉียง ค้านข้างของกระดูกสอดเข้าสู่ส่วนหลังของกระดูกไม่มากนักและค่อนข้างจะตั้งได้ฉากกับขอบหลังของกระดูก pollex และ dactylus ของก้ามข้างเล็กจะมีความยาวยาวกว่า manus ไม่มากนัก ปลายอวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้เป็นท่อสั้น ปากกระดูกค่อนข้างกว้าง แง่ยื่นทางด้านในมีขนาดใหญ่และตั้งอยู่ที่ปลายอวัยวะสืบพันธุ์ thumb เห็นได้ชัดเจน ตัวเมียมีขนาดเล็ก ๆ เรียงกันอย่างหนาแน่นจนเห็นเป็นแถบรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าตรงบริเวณด้านหลังของกระดูกข้างละ 1 แถบ

ลักษณะทั่วไป

กระดูก

Front แคบ แคกว้างกว่าของ Subgenus Deltuca
 ร่องที่อยู่กึ่งกลาง front กว้าง โคนร่องจะโค้งออก ปลายร่องมน
 ค้านข้างของกระดูกสอดเข้าสู่ส่วนหลังของกระดูกไม่มากนักและ
 ค่อนข้างจะตั้งได้ฉากกับขอบหลังของกระดูก

บริเวณต่าง ๆ บนกระดูกเห็นได้ชัดเจน

กระบอกตาเฉียงค่อนข้างมาก

มุมกระดูกค้านหน้าแหลมและยื่นออกไปไม่มากนัก

ขอบกระดูกค้านข้างเป็นสันคม แต่เห็นได้ชัดเจนเฉพาะส่วนหน้า

ซี่เล็ก ๆ ที่อยู่บนด้านหลังของกระดูกไม่มี

ขอบกระบอกตาบนแคบ ขอบบนและขอบล่างเป็นคุ่มกลมขนาดเล็กเกือบ
เท่ากันเรียงเป็นแถว แต่บริเวณใกล้มุมค้ำหน้าของกระดูกจะเห็นได้ชัดชัดเจน
รอยหยักบริเวณขอบกระบอกตาล่างมีขนาดใหญ่เห็นได้ชัดเจน
พื้นของกระบอกตาไม่มีคุ่มเรียงเป็นแถว
ก้านตายาวและมีเส้นผ่าศูนย์กลางสั้นกว่าของตาไม่มากนัก

ก้ามข้างใหญ่

Merus ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหน้ามีคุ่มขนาดเล็กและต่ำเรียงเป็นแถว
และทรงบริเวณปลายสุดของขอบจะมีคุ่มขนาดใหญ่และแหลมอยู่ 1 คุ่ม ขอบบนที่อยู่ทางค้ำ
หลังเป็นสันต่ำ มีรอยย่นขวางเป็นระยะตลอดความยาวของขอบ ซึ่งตามรอยย่นจะมีคุ่มขนาด
เล็กเรียงเป็นแถว ผิวบนเรียบ ผิวค้ำหน้าเรียบ ผิวค้ำหลังมีรอยย่นกระจายอยู่ทั่วไป
โดยเฉพาะบริเวณที่อยู่ใต้ขอบบนลงมาจะมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งตามรอยย่นจะมีคุ่มขนาดเล็ก
เรียงเป็นแถว และบริเวณที่อยู่ใกล้ขอบล่างจะมีคุ่มขนาดเล็กอยู่อย่างหนาแน่น

Carpus ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหน้าเป็นสัน มีคุ่มเรียงเป็นแถว ขอบ
บนที่อยู่ทางค้ำหลังมีลักษณะมน ผิวค้ำบนและค้ำหลังมีคุ่มขนาดเล็กมากกระจายอยู่ทั่วไป
ซึ่งถ้ามองคว่ำตาเปล่าจะเห็นเรียบ

Manus ผิวค้ำนอกจะมีคุ่มขนาดเล็กปกคลุม และบริเวณฐานของ
pollex จะมีคุ่มขนาดใหญ่กว่าบริเวณอื่น ขอบบนไม่เป็นสัน มีคุ่มปกคลุม ร่องที่อยู่ใต้ขอบ
บนเห็นได้ไม่ชัดเจน cuff เห็นได้ชัดเจน บริเวณฐานของ pollex จะมีเป็นแฉ่ง
สามเหลี่ยมคี่ ๆ ขนาดใหญ่และภายในแฉ่งมีคุ่มเล็ก ๆ เพียงจำนวนน้อยเท่านั้น แฉ่งนี้จะ
ครอบคลุมถึงโคนของ pollex ทั่ว ขอบล่างจะมีคุ่มเรียงเป็นแถวจนถึงโคน pollex

Palm แฉ่งที่รองรับ carpus จะค้อย ๆ แคบและสั้นมากตาม
ลำค้ำเมื่อยื่นออกไปใกล้ทรงบริเวณโคน dactylus ซึ่งริมแฉ่งไม่มีคุ่มเรียงเป็นแถว

ตรงกลางของ palm มีลักษณะนูนและมีปุ่มเล็ก ๆ ปกคลุมอย่างหนาแน่น แอ่งสามแฉกกว้าง และสั้น แต่ลักษณะที่เป็นสามแฉกยังเห็นได้ชัด สันเฉียงต่ำและมีลักษณะทุ่ มีปุ่มขนาดเล็กเรียงเป็นแถวสั้นซึ่งเห็นได้ไม่ชัดเจน proximal ridge มีปุ่มเรียงเป็นแถวตั้งแต่โคน pollex จนถึงฐานของ dactylus distal ridge มีปุ่มขนาดเล็กอยู่อย่างหนาแน่น

Pollex และ Dactylus มีลักษณะเรียวยาว ส่วนโคนแบน ส่วนปลายของ dactylus เรียวแหลม pollex จะมีความยาวมากกว่า dactylus เล็กน้อย ขอบล่างของ pollex และขอบบนของ dactylus โค้ง dactylus จะมีร่องสั้น ๆ 1 ร่องยาวตลอดความยาว และบริเวณค้ำหน้าตรงโคนร่องของ dactylus จะมีร่องสั้น ๆ สั้น ๆ อีก 1 ร่อง ซึ่งทั้งสองร่องนี้จะเห็นได้ไม่ชัดเจน บางทีก็ไม่มี บริเวณโคน pollex จะมีร่องสั้น ๆ ซึ่งเป็นร่องที่ยาวเลามาจากแอ่งสามเหลี่ยม ผิวบนและผิวนอกตรงโคนของ dactylus จะมีเป็นปุ่มปกคลุม ถ้าเป็นก้าม brachychelous type ตรงบริเวณกึ่งกลางและตรงบริเวณเกือบจะถึงปลายของ pollex จะมีพื้นที่ขนาดใหญ่อยู่บริเวณละ 1 ที่ ขอบล่างของ dactylus จะมีพื้นที่มีขนาดเล็กกว่าของ pollex กระจายอยู่เป็นระยะ ส่วนก้าม leptochelous type จะมีแค่พื้นที่ใหญ่อยู่ตรงบริเวณเกือบจะถึงปลายของ pollex เท่านั้น

ก้ามข้างเล็ก

ผิวค้ำหลังของ merus จะมีปุ่มขนาดเล็กและมีรอยย่นกระจัดกระจายอยู่ทั่วไป ตรงบริเวณปลายของผิวค้ำหน้าของ merus จะมีขนยาวอยู่ 1 กระจุก pollex และ dactylus สั้นและมีความยาวเกือบเท่ากับ manus บริเวณฐานของ pollex กว้าง ช่องว่างระหว่างก้ามหนีบแคบ ลักษณะของฟันซึ่งเป็นแบบฟันเลื่อยเห็นได้ไม่ชัด ตอนบนของ palm จะไม่มีขนยาวเรียงเป็นแถว

ขา

Merus แฉกกว้างไม่มากนัก ยกเว้นเฉพาะขาคู่สุดท้ายซึ่งขอบบนและ

ขอบล่างเกือบจะขนานกัน ขอบบนของ merus มีลักษณะเป็นแบบฟันเลื่อยแต่เห็นได้ไม่ชัด ผิวค้ำหลังมีรอยย่นกระจายอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณที่อยู่ใต้ขอบบนลงมาจะมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งตามรอยย่นจะมีตุ่มขนาดเล็กเรียงเป็นแถว

อวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้

ปลายอวัยวะสืบพันธุ์เป็นท่อนสั้น ปากรูปค่อนข้างกว้าง แง่ยื่นทางค้ำใน มีขนาดใหญ่และพียงออยู่ที่ปลายอวัยวะสืบพันธุ์ thumb เห็นได้ชัดเจน

ลักษณะเด่นของตัวเมีย

ตรงบริเวณค้ำหลังของกระดูกจะมีขนเล็ก ๆ เรียงกันอยู่อย่างหนาแน่นจนเห็นเป็นแถบรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าข้างละ 1 แถบ

สี

ตัวผู้และตัวเมีย กระดูกมีสีน้ำตาลและมีจุดสีน้ำเงินแซมอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะตรงบริเวณเหงือก บริเวณส่วนหลังซึ่งคอคออกจากหัวใจ บริเวณเหนือโคนของขาคู่สุดท้าย หรือ บริเวณขอบหลังของกระดูก บริเวณใดบริเวณหนึ่งหรือหลายบริเวณจะมีจุดสีน้ำเงินแซมเรียงกันอย่างหนาแน่นจนทำให้บริเวณดังกล่าวเห็นเป็นจุดขนาดใหญ่หรือแถบสีน้ำเงินแซม มุมกระดูกค้ำหน้ามีสีเหลืองและมีจุดสีน้ำเงินแซมอยู่ทั่วไป maxilliped และ pterygostomium region มีสีน้ำตาลหรือแดง ค้ำกลางของกระดูกมักมีสีแดง ค้ำตามีสีเทาหรือสีชมพู ขาและก้ามทั้งสองข้างมีสีแดง บางครั้งค้ำนอกของก้ามข้างใหญ่มีสีจางกว่าค้ำใน บริเวณส่วนล่างของ manus จนถึงกึ่งกลางของ pollex จะมีสีแดงแซมกว่าบริเวณอื่น บริเวณปลาย pollex และ dactylus จะมีสีชมพู

ตัวผู้และตัวเมียที่มีขนาดเล็ก กระดูกมีสีเหลืองและมีจุดสีน้ำเงินแซมอยู่ทั่วไป ขาและก้ามข้างเล็กมีสีน้ำเงินแซมและมีจุดสีเหลือง ก้ามข้างใหญ่มีสีเหลือง บริเวณส่วนล่างของ manus และบริเวณตรงโคนของ pollex จะมีสีแดง

ขนาดของตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ตัวอย่างที่นำมาศึกษาเป็นตัวผู้ได้จากอ่าวตังเขน แหลมพันวา ภูเก็ต มีขนาดดังนี้

ความกว้างของกระดอง	24.6	มม.
ความยาวของกระดอง	16.2	มม.
ความยาวของ propodus	38.3	มม.
ความยาวของ dactylus	23.0	มม.

ตัวอย่าง

อ่าวตังเขน แหลมพันวา ภูเก็ต 11♂ 5♀, ศูนย์ชีววิทยาทางทะเล ภูเก็ต 1♂ 1♀,
ห่าคราไวย ภูเก็ต 1♂ 3♀, หาดป่าตอง ภูเก็ต 4♂ 4♀

ถิ่นอาศัย

ตามซอกหินขนาดใหญ่หรือปะการังที่ฝังอยู่ในหิน ซึ่งระหว่างซอกหินมีกรวด หวาย
เปลือกหอยและโคลนปะปนกันตามชายฝั่งทะเลที่เป็นหินและใกล้กับเขตนํ้าลงต่ำสุด มักอาศัย
อยู่ใกล้ ๆ กับ Uca (Thalassuca) vocans hesperiae

การกระจาย

ปูชนิดนี้มีการกระจายทั่วไปในแถบอินโดแปซิฟิกตั้งแต่อาฟริกาตะวันออกจนถึง
หมู่เกาะทัวมอซซิกซึ่งอยู่ตอนใต้ของมหาสมุทรแปซิฟิก จากแหลมจีนจนถึงมาคากาสกา และ
จากเกาะเวคจนถึงแถบ Subtropic ของออสเตรเลีย

Uca (Thalassuca) vocans vocans (Linnaeus, 1758)

(แผนภาพที่ 20 และ 21)

- Gelasimus cultrimanus Kingsley, 1880. Proc. Acad. Nat. Sci. Philad., pp. 140-141 pl.9 fig.7 (some part).
- Gelasimus marionis Kingsley, 1880. Proc. Acad. Nat. Sci. Philad., p.141 pl.9 fig.8 (some part).
- Gelasimus vocans de Man, 1880. Notes Leyden Mus., 13:67 (some part).
- Gelasimus marionis de Man, 1880. Notes Leyden Mus., 13:67-68 (some part).
- Gelasimus vocans Miers, 1886. "Challenger" Rep. Zool., 17:242 (some part).
- Uca marionis Rathbun, 1910. Bull. Mus. Comp. zool., 52(16):306 (some part).
- Uca marionis Tesch, 1918. Siboga Exped. monogr. Leiden, 39c:38-39 (some part).
- Uca marionis nitidus Sakai, 1934. Sci. Rep. Tokyo Bunrika Daig. Sect. B., 1(25):319.
- Uca marionis nitidus Sakai, 1936. Sci. Rep. Tokyo Bunrika Daig. Sect. B., 2(37): 170.

- Gelasimus marionis nitidus Tweedie, 1937. Bull. Raffles. Mus., 13:143.
- Gelasimus marionis var. nitidus Tweedie, 1937. Bull. Raffles. Mus., 13:143 figs.1d-e.
- Gelasimus marionis nitidus Sakai, 1939. Studies on the Crabs of Japan, p.622 (some part).
- Uca marionis nitidus Tweedie, 1950. Sarawak Mus. J., 5(2):356.
- Uca vocans Serene, 1973. Crustaceana, 24(3):337-339.
- Uca (Thalassuca) vocans vocans Crane, 1975. Fiddler Crabs of the World, Princetown, pp.85-95 figs.38I-L, 56B, 60C-E, 64F and FF, 99 pls.14E-H map 20 tables 3, 8, 10, 22.
- Uca (Thalassuca) vocans vocans Sakai, 1976. Crabs of Japan and the Adjacent Seas, Tokyo, p.605 pl.208 fig.3.

แหล่งตัวอย่างที่ใช้ชื่อ

ตัวอย่างปูเป็น Neotype ได้จาก มินดาเนา เกาะฟิลิปปินส์ ปัจจุบันเก็บไว้ที่
 สมิตโซเนียนพิพิธภัณฑธรรมชาติวิทยาแห่งชาติ (Smithsonian Institution, Nat-
 ional Museum of Natural History) ณ กรุงวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา

ลักษณะ เคน

Pollex และ dactylus ของก้ามข้างใหญ่มีลักษณะแบนและกว้างมาก
 ค้านอกของ pollex มีร่องสั้น ๆ 1 ร่องอยู่ตรงกลางเกือบตลอดความยาว ซึ่งร่อง
 นี้เป็นร่องที่ยาวเลยมมาจากแฉ่งสามเหลี่ยม ถ้าเป็นก้าม brachychelous type
 ตรงบริเวณปลายของ pollex และตรงบริเวณกึ่งกลางของ pollex จะมีฟันสามเหลี่ยม
 ขนาดใหญ่อยู่บริเวณละ 1 ซี่ ฟัน 2 ซี่นี้มักจะมีความสูงไม่มากนัก ทำให้ช่องว่างระหว่าง
 ฟันทั้งสองมีความเว้าน้อย ถ้าเป็นก้าม leptochelous type ขอบล่างของ
 propodus มักจะตรงและงอนขึ้นตรงส่วนปลาย บริเวณครึ่งล่างของ manus และ
 pollex เป็นสี่แฉก ปลายอวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้มีลักษณะค่อนข้างกลม thumb ยาว
 สั้นเฉียงของ palm สูง ตรงบริเวณปลายสุดของขอบบนที่อยู่ทางค้ำหน้าของ manus
 จะมีคุ่มขนาดใหญ่และแหลมอยู่ 1 คุ่ม กระบอกตาเฉียงไม่มากนัก ค้ำข้างของกระดูก
 สอดเข้าสู่ส่วนหลังของกระดูกไม่มากนัก และค่อนข้างจะตั้งไคฉากกับขอบหลังของกระดูก
 ขอบกระดูกค้ำข้างไม่เป็นสันคม pollex และ dactylus ของก้ามข้างเล็กยาว
 กว่า manus มาก ช่องว่างระหว่างก้ามหนีบกว้างและไม่มีฟันเป็นแบบฟันเลื่อย merus
 ของขาทุกขามีลักษณะเรียวยาว

ลักษณะทั่วไป

กระดูก

Front แคม ส่วนที่แคมที่สุดอยู่ที่ฐานของก้านตาซึ่งกว้างประมาณ
 1.5 เท่าของความกว้างที่ฐานของก้านตา ร่องที่อยู่กึ่งกลาง front แคม ขอบร่อง
 อาจจะขนานกันหรือสอดเข้า ปลายร่องอาจจะมีลักษณะแหลมหรือมน
 ค้ำข้างของกระดูกสอดเข้าสู่ส่วนหลังของกระดูกไม่มากนัก และ
 ค่อนข้างจะตั้งไคฉากกับขอบหลังของกระดูก

บริเวณต่าง ๆ บนกระดูกเห็นไคชัดเจน

กระบอกตาเฉียงไม่มากนัก
 มุมกระดูกค้ำหน้าแหลมและยื่นออกไปทางค้ำหน้าไม่มากนัก
 ขอบกระดูกค้ำข้างไม่เป็นสันคม
 ซีกเล็ก ๆ ที่อยู่บนค้ำหลังของกระดูกไม่มี
 ขอบกระดูกตาบนแคบมาก ขอบบนเป็นคุ่มกลมเรียงเป็นแถว ขอบ
 ล่างเป็นคุ่มกลมเล็ก ๆ เรียงซิกซิกกันเป็นแถวและยาวประมาณครึ่งหนึ่งของกระดูก
 รอยหยักบริเวณขอบกระดูกล่างมีขนาดใหญ่เห็นได้ชัดเจน
 พื้นกระดูกไม่มีคุ่มเรียงเป็นแถว
 ก้านตายาวและมีเส้นผ่าศูนย์กลางสั้นกว่าของตา

ก้ามข้างใหญ่

Merus ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหน้ามีลักษณะมน ส่วนปลายจะมีคุ่ม
 เล็ก ๆ อยู่หลายคุ่ม และตรงบริเวณปลายสุดจะมีคุ่มขนาดใหญ่และแหลมอยู่หนึ่งคุ่ม ขอบ
 บนที่อยู่ทางค้ำหลังเป็นสันค้ำ ส่วนปลายจะมีคุ่มเรียงเป็นแถว ส่วนโคนค่อนข้างเรียบ
 ผิวบนเรียบ ผิวค้ำหน้าเรียบ ตรงบริเวณเหนือขอบล่างขึ้นมาจะมีคุ่มขนาดเล็กอยู่อย่าง
 หนาแน่น ผิวค้ำหลังมีคุ่มกระจายอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณขอบจะมีเป็นจำนวนมาก

Carpus ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหน้าเป็นสัน ไม่มีคุ่มเรียงเป็นแถว
 และตรงโคนจะมีคุ่มแหลมขนาดใหญ่อยู่ 1 คุ่ม ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหลังมีลักษณะมน ผิว
 ค้ำบนจะมีคุ่มขนาดเล็กอยู่อย่างหนาแน่น ผิวค้ำหลังมีคุ่มขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วไป

Manus ผิวค้ำนอกจะมีคุ่มปกคลุม บริเวณครึ่งบนของ manus
 จะมีคุ่มขนาดเล็กกว่าบริเวณครึ่งล่าง ขอบบนที่อยู่ทางค้ำนอกมีคุ่มเรียงเป็นแถว ส่วน
 ขอบที่อยู่ทางค้ำในไม่มีคุ่มเรียงเป็นแถว ร่องที่อยู่ใต้ขอบบนเห็นได้ชัดเจน cuff
 เห็นได้ชัดเจนและจะมีคุ่มเรียงเป็นแถว บริเวณฐานของ pollex จะมีเป็นแฉ่ง

สามเหลี่ยมขึ้น ๆ ขนาดใหญ่มาก ภายในแองจะไม่มีตุ่มอยู่ มุมที่ฐานของสามเหลี่ยมมุมหนึ่ง จะอยู่ตรงบริเวณกึ่งกลางของ pollex มุมยอดของสามเหลี่ยมจะอยู่ตรงบริเวณเกือบ ถึงขอบล่างของ dactylus ขอบล่างมีตุ่มขนาดเล็กเรียงเป็นแถวจนถึงปลาย pollex

Palm แองที่รองรับ carpus จะค่อย ๆ แคบและชันขึ้นตาม ลำคัมเมื่อยื่นออกไปใกล้ตรงบริเวณโคน dactylus ตรงกลางของ palm มี ลักษณะนูนและมีตุ่มเล็ก ๆ ปกคลุมอย่างหนาแน่น แองสามแฉกกว้างและชัน แต่ลักษณะที่ เป็นสามแฉกยังเห็นได้ชัด สันเฉียงสูง และจะมีตุ่มเรียงซิกซิกกันเป็นแถวตั้งแต่บริเวณ เนื้อจากขอบล่างตรงบริเวณฐานของ pollex ขึ้นมาเล็กน้อยจนเกือบจะถึงริมล่าง ของแองรองรับ carpus proximal ridge มีตุ่มเรียงเป็นแถวตั้งแต่โคน pollex จนถึงฐานของ dactylus ซึ่งบริเวณกึ่งกลางของสันจะมีความสูงมากกว่า และมีตุ่มขนาดใหญ่กว่าบริเวณอื่น distal ridge มีตุ่มขนาดเล็กเรียงเป็นแถว

Pollex และ Dactylus มีลักษณะแบนและกว้างมาก ฐานของ pollex มีลักษณะกว้างมาก pollex มีความยาวมากกว่า dactylus เล็กน้อย ขอบล่างของ pollex โค้ง ขอบบนของ dactylus ตรงส่วนปลาย โค้งลง ด้านนอกของ pollex มีร่องสั้น ๆ 1 ร่องอยู่ตรงกลางและยาวตลอด ความยาว ซึ่งร่องนี้เป็นร่องที่ยาวเลยมาจากแองสามเหลี่ยม บริเวณด้านใต้ขอบบน ตรงโคนของ dactylus มีร่องสั้น ๆ อยู่ 1 ร่องซึ่งเห็นได้ไม่ชัด ผิวบนและผิว นอกตรงโคนของ dactylus จะมีตุ่มปกคลุม ผิวนอกตรงโคนของ pollex จะ มีตุ่มปกคลุม ถ้าเป็นก้าม brachychelous type ตรงบริเวณปลายของ pollex และตรงบริเวณกึ่งกลางของ pollex จะมีพื้นสามเหลี่ยมขนาดใหญ่อยู่บริเวณละ 1 พื้น 2 พื้นนี้มักจะมี ความสูงไม่มากนัก ทำให้ช่องว่างระหว่างพื้นทั้งสองมีความเว้าเล็กน้อย บริเวณขอบพื้นของพื้น 2 พื้นนี้จะ เป็นตุ่มเล็ก ๆ เรียงซิกซิกกันเป็นแถว dactylus มีพื้น ขนาดใหญ่ซึ่งมีลักษณะเป็นตุ่มอยู่หลายอัน ส่วนก้าม leptochelous type

pollex จะไม่มีพื้นขนาดใหญ่อยู่เลย แต่ตรงบริเวณเกือบจะถึงปลายมักจะมีลักษณะนูนขึ้นเล็กน้อย ขอบล่างของ propodus มักจะตรงและงอนขึ้นตรงส่วนปลาย dactylus จะไม่มีพื้นขนาดใหญ่อยู่เลย

ก้ามข้างเล็ก

นิ้วค้ำหลังของ merus มีรอยย่นอยู่เป็นจำนวนมากและจะมีคุ่มขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วไป ตรงบริเวณปลายของนิ้วค้ำหน้าของ merus จะมีขนยาวอยู่ 1 กระจุก pollex และ dactylus จะมีความยาวมากกว่าความยาวของ manus มาก ช่องว่างระหว่างก้ามหนึ่งกว้างและไม่มีพื้นเป็นแบบพื้นเลื่อย ทอนบนของ palm จะไม่มีขนยาวเรียงเป็นแถว

ขา

Merus แฉกกว้างไม่มากนัก ขาคู่สุดท้ายมีลักษณะเรียวยาว และขอบบนและขอบล่างเกือบจะขนานกัน ขอบบนโค้งและมีลักษณะเป็นแบบพื้นเลื่อยขนาดเล็ก ๆ นิ้วค้ำหลังเรียบ บริเวณที่อยู่ใต้ขอบบนลงมามีรอยย่นอยู่เป็นจำนวนน้อย ซึ่งตามรอยย่นจะมีคุ่มขนาดเล็กเรียงเป็นแถว

อวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้

อวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้มีการบิดตัว ทำให้ thumb ที่อยู่ทางค้ำหน้าจะไปอยู่ทางค้ำหลัง ปลายอวัยวะสืบพันธุ์มีลักษณะค่อนข้างกลม และ thumb ยาว

ลักษณะเด่นของตัวเมีย

รูเบิกของอวัยวะเพศมีลักษณะเหมือนเป็นรอยแกะสลักเป็นรูปตัว "C" ช่องว่างระหว่างก้ามหนึ่งจะมีความกว้างมากกว่าความกว้างของ pollex

1๒๗

กระดูก ขา และก้ามของตัวเมียและตัวผู้ (ยกเว้นก้ามข้างใหญ่ของตัวผู้) จะมีสีเทาหรือสีเขียวย้ำมา และอาจจะมีจุดสีขาวกระจายอยู่ทั่วไป ก้ามข้างใหญ่ของตัวผู้จะมีสีส้มหรือเทาอ่อน ยกเว้นบริเวณครึ่งล่างของ manus และ pollex จะมีสีเสกหรือสีส้มเข้ม ตัวที่มีขนาดเล็ก บริเวณปลาย pollex มักจะมีสีขาวหรือส้ม บางครั้งพบว่าตัวผู้มีกระดูกขา และก้ามข้างเล็กเป็นสีขาว และอาจจะมีจุดขนาดใหญ่สีฟ้าอยู่บริเวณกลางกระดูก ก้ามข้างใหญ่มีสีม่วงแดง dactylus จะมีสีอ่อนกว่าบริเวณอื่น บริเวณส่วนปลายของ pollex และ dactylus จะมีสีขาว ส่วนตัวเมีย นอกจากจะมีสีขาวทั้งตัวแล้ว บนกระดูกอาจจะมีสีฟ้า ชมพู หรือเทาอยู่ด้วย

ขนาดของตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ตัวอย่างที่นำมาศึกษาเป็นปูตัวผู้ ใ้จากอ่างศิลา ชลบุรี มีขนาดดังนี้

ความกว้างของกระดูก	24.5	มม.
ความยาวของกระดูก	16.5	มม.
ความยาวของ propodus	42.2	มม.
ความยาวของ dactylus	27.0	มม.

ตัวอย่าง

แหลมฉบัง ทราย 2♂, ชลบุรี 3♂, บ้านเพ ระยอง 5♂, คลองแกลง ระยอง 8♂ 7♀, วังแก้ว ระยอง 2♂ 3♀, อ่างศิลา ชลบุรี 3♂, แหลมแท่น ชลบุรี 6♂, บางบ่อ สมุทรปราการ 1♂, หัวหิน 1♀, ปากน้ำไชยา สุราษฎร์ธานี 12♂ 9♀

ถิ่นอาศัย

ชายฝั่งทะเล ทำเทียมเรือ ริมธารน้ำหรือหนองน้ำที่อยู่ติดกับทะเล ซึ่งเป็นถิ่นทรายปนโคลนและไม่มีริมเงา

มักอาศัยอยู่รวมกับ U. (C.) lactea perplexa และ U. (C.) lactea annulipes

การกระจาย

ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเกาะริวเกิว ญี่ปุ่น

Uca (Thalassuca) vocans hesperiae Crane, 1975

(แผ่นภาพที่ 22 และ 23)

<u>Gelasimus cultrimanus</u>	Kingsley, 1880. Proc. Acad. Nat. Sci. Philad., pp.140-141 pl.9 fig.7. (some part).
<u>Gelasimus marionis</u>	Kingsley, 1880. Proc. Acad. Nat. Sci. Philad., p.141 pl.9 fig.8 (some part).
<u>Gelasimus vocans</u>	de Man, 1880. Notes Leyden Mus., 13:67 (some part).
<u>Gelasimus marionis</u>	de man, 1880. Notes Leyden Mus., 13:67-68 (some part).
<u>Gelasimus marionis</u>	Alcock, 1900. J. Asiat. Soc. Bengal, 69(3):359.
<u>Gelasimus marionis</u> var. <u>nitidus</u>	Alcock, 1900. J. Asiat. Soc. Bengal, 69(3):360.
<u>Gelasimus marionis</u>	Chopra and Das, 1937. Rec. Indian Mus., 39:422.
<u>Uca marionis</u>	Barnard, 1950. Ann. S. Afr. Mus., 38:90-93 figs.18a-c, 19d.

- Gelasimus marionis Chhapgar, 1957. Marine Crabs of Bombay State, Bombay, pp.47-48 pl.13 figs.p-q, t, v-w.
- Gelasimus marionis nitidus Chhapgar, 1957. Marine Crabs of Bombay State, Bombay, p.48 pl.13 figs.r-s, u-w.
- Uca vocans Serene, 1973. Crustaceana, 24(3):337-339.
- Uca (Thalassuca) vocans hesperiae Crane, 1975. Fiddler Crabs of the World, Princetown, pp.85-95 figs.64E and EE, 99 map 20 tables 3, 8, 10,22.
- Uca (Thalassuca) vocans Frith and Frith, 1977. Crustaceana, 32(1):101.

แหล่งตัวอย่างที่ไร้ตั้งชื่อ

ตัวอย่างปูเป็น Holotype ใ้จากแซนธืบา ทานซาเนีย ปัจจุบันเก็บไว้ที่ สมิทโซเนียนพิธิภักดิ์ธรรมชาตืวิทยาแห่งชาติ (Smithsonian Institution, National Museum of Natural History) ณ กรุงวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา

ลักษณะเด่น

Pollex และ dactylus ของก้ามข้างใหญ่มีลักษณะแบนและกว้างมาก ค้านนอกของ pollex มีร่องสั้น ๆ 1 ร่องอยู่ตรงกลางเกือบตลอดความยาว ซึ่งร่องนี้ เป็นร่องที่ยาวเลยมาจากแองสามเหลี่ยม ถ้าเป็นก้าม brachychelous type ตรง

บริเวณปลายของ pollex และตรงบริเวณกึ่งกลางของ pollex จะมีพื้นสามเหลี่ยม
 ขนาดใหญ่อยู่บริเวณละ 1 ที่ พื้น 2 ชั้นนี้มักจะมีที่สูงมาก ทำให้ช่องว่างระหว่างพื้นทั้ง
 สองมีความเว้ามาก ถ้าเป็นก้าม leptochelous type ขอบล่างของบริเวณกึ่ง
 กลางของ propodus มักจะโค้ง บริเวณครึ่งล่างของ manus และ pollex เป็น
 สีเหลืองส้ม ปลายอวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้มีลักษณะค่อนข้างเป็นทรงกระบอก thumb สัน
 สันเฉียงของ palm สูง ตรงบริเวณปลายสุดของขอบบนที่อยู่ทางด้านหน้าของ merus
 จะมีตุ่มแหลมขนาดใหญ่อยู่ 1 ตุ่ม กระบอกตาเฉียงไม่มากนัก ค้านข้างของกระดูกสอบ
 เข้าสู่ส่วนหลังของกระดูกไม่มากนักและค่อนข้างจะตั้งได้ฉากกับขอบหลังของกระดูก ขอบ
 กระดูกค้ำข้างไม่เป็นสันคม pollex และ dactylus ของก้ามข้างเล็กยาวกว่า
 manus มาก ช่องว่างระหว่างก้ามหนีบกวางและไม่มีพื้นเป็นแบบพื้นเลื้อย merus
 ของขาทุกขามีลักษณะเรียวยาว

ลักษณะทั่วไป

กระดูก

Front แคม ส่วนที่แคบที่สุดอยู่ที่ฐานของก้านตาซึ่งกว้างประมาณ
 1.5 เท่าของความกว้างที่ฐานของก้านตา ร่องที่อยู่กึ่งกลาง front แคม ขอบร่อง
 อาจจะขนานกันหรือสอบเข้า ปลายร่องอาจจะมีลักษณะแหลมหรือมน

ค้ำข้างของกระดูกสอบเข้าสู่ส่วนหลังของกระดูกไม่มากนักและ
 ค่อนข้างจะตั้งได้ฉากกับขอบหลังของกระดูก

บริเวณต่าง ๆ บนกระดูกเห็นได้ชัดเจน

กระบอกตาเฉียงไม่มากนัก

มุมกระดูกค้ำหน้าแหลมและยื่นออกไปทางค้ำหน้าไม่มากนัก

ขอบกระดูกค้ำข้างไม่เป็นสันคม

ซี่เล็ก ๆ ที่อยู่บนค้ำหลังของกระดูกไม่มี

ขอบกระดูกคานแคบมาก ขอบบนเป็นคุ่มกลมเรียงเป็นแถว ขอบล่างเป็นคุ่มกลมเล็ก ๆ เรียงชิดติดกันเป็นแถวและยาวประมาณครึ่งหนึ่งของกระดูก

รอยหยักบริเวณขอบกระดูกกลางมีขนาดใหญ่เห็นได้ชัดเจน

พื้นของกระดูกไม่มีคุ่มเรียงเป็นแถว

ก้านยาวและมีเส้นผ่าศูนย์กลางสั้นกว่าของตา

ก้ามข้างใหญ่

Merus ขอบบนที่อยู่ทางคานหน้ามีลักษณะมน ส่วนปลายจะมีคุ่มเล็ก ๆ อยู่หลายคุ่มและตรงบริเวณปลายสุดจะมีคุ่มแหลมขนาดใหญ่อยู่ 1 คุ่ม ขอบบนที่อยู่ทางคานหลังเป็นสันต่ำ ส่วนปลายจะมีคุ่มเรียงเป็นแถว ส่วนโคนค่อนข้างเรียบ ผิวบนเรียบ ผิวคานหน้าเรียบ ตรงบริเวณเหนือขอบล่างขึ้นมาจะมีคุ่มขนาดเล็กอยู่อย่างหนาแน่น ผิวคานหลังมีคุ่มกระจายอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณขอบจะมีเป็นจำนวนมาก

Carpus ขอบบนที่อยู่ทางคานหน้าเป็นสัน ไม่มีคุ่มเรียงเป็นแถวและตรงโคนจะมีคุ่มแหลมขนาดใหญ่ 1 คุ่ม ขอบบนที่อยู่ทางคานหลังมีลักษณะมน ผิวคานบนจะมีคุ่มขนาดเล็กอยู่อย่างหนาแน่น ผิวคานหลังมีคุ่มขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วไป

Manus ผิวคานนอกจะมีคุ่มปกคลุม บริเวณครึ่งบนจะมีคุ่มขนาดเล็กกว่าบริเวณครึ่งล่างของ manus ขอบบนที่อยู่ทางคานนอกมีคุ่มเรียงเป็นแถว ส่วนขอบบนที่อยู่ทางคานในจะไม่มีคุ่มเรียงเป็นแถว ร่องที่อยู่ใต้ขอบบนจะเห็นได้ชัดเจน cuff เห็นได้ชัดเจนและจะมีคุ่มเรียงเป็นแถว บริเวณฐานของ pollex จะมีเป็นแฉ่งสามเหลี่ยมสั้น ๆ ขนาดใหญ่มาก ภายในแฉ่งจะไม่มีคุ่มอยู่ มุมที่ฐานของสามเหลี่ยมมุมหนึ่งจะอยู่ตรงบริเวณกึ่งกลางของ pollex มุมยอดของสามเหลี่ยมจะอยู่ตรงบริเวณเกือบถึงขอบล่างของ dactylus ขอบล่างมีคุ่มขนาดเล็กเรียงเป็นแถวจนถึงปลาย pollex

Palm แฉ่งที่รองรับ carpus จะค่อย ๆ แคบและคืบขึ้นตามลำดับ

เมื่อยื่นออกไปใกล้ทรงบริเวณโคน dactylus ตรงกลางของ palm มีลักษณะแบน และมีคุ่มเล็ก ๆ ปกคลุมอย่างหนาแน่น แอ่งสามแฉกกว้างและสั้น แต่ลักษณะที่เป็นสามแฉก ยังเห็นได้ชัด สันเฉียงสูงและจะมีคุ่มเรียงซิกซิกกันเป็นแถวตั้งแต่บริเวณเหนือจากขอบล่าง ตรงบริเวณฐานของ pollex ขึ้นมาเล็กน้อยจนเกือบจะถึงริมล่างของแอ่งรองไว้ carpus proximal ridge มีคุ่มเรียงเป็นแถวตั้งแต่โคน pollex จนถึงฐานของ dactylus ซึ่งบริเวณกึ่งกลางของสันจะมีความสูงมากกว่าและมีคุ่มขนาดใหญ่กว่าบริเวณอื่น distal ridge มีคุ่มขนาดเล็กเรียงเป็นแถว

Pollex และ Dactylus มีลักษณะแบนและกว้างมาก ฐานของ pollex มีลักษณะกว้างมาก pollex มีความยาวมากกว่า dactylus เล็กน้อย ขอบล่างของ pollex โค้ง ขอบบนของ dactylus ตรง ส่วนปลายโค้งลง ด้านนอกของ pollex มีร่องสั้น ๆ 1 ร่องอยู่ตรงกลางและยาวเกือบตลอดความยาว ซึ่งร่องนี้เป็นร่องที่ยาวเลยมาจากแอ่งสามเหลี่ยม บริเวณด้านใต้ขอบบนตรงโคนของ dactylus จะมีร่องสั้น ๆ อยู่ 1 ร่องซึ่งเห็นได้ไม่ชัด ผิวบนและผิวนอกตรงโคนของ dactylus จะมีคุ่มปกคลุม ผิวนอกตรงโคนของ pollex จะมีคุ่มปกคลุม ถ้าเป็นก้าม brachychealous type ตรงบริเวณปลายของ pollex และตรงบริเวณกึ่งกลางของ pollex จะมีพื้นสามเหลี่ยมขนาดใหญ่อยู่บริเวณละ 1 ที่ พื้น 2 ที่นี้มักมีความสูงมาก ทำให้ช่องว่างระหว่างพื้นทั้งสองมีความเว้ามาก บริเวณขอบพื้นของพื้น 2 ที่นี้จะเป็นคุ่มเล็ก ๆ เรียงซิกซิกกันเป็นแถว dactylus มีพื้นขนาดใหญ่ซึ่งมีลักษณะเป็นคุ่มอยู่หลายอัน ส่วนก้าม leptochelous type pollex จะไม่มีพื้นขนาดใหญ่อยู่เลย แต่ตรงบริเวณเกือบจะถึงปลายมักจะมีลักษณะนูนขึ้นเล็กน้อย ขอบล่างของบริเวณกึ่งกลางของ propodus มักจะโค้ง dactylus จะไม่มีพื้นขนาดใหญ่อยู่เลย

ก้ามข้างเล็ก

ผิวด้านหลังของ merus มีรอยย่นอยู่เป็นจำนวนมาก และจะมีคุ่ม

ขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วไป ทรงบริเวณปลายของนิ้วกำหนัดของ merus จะมีขนยาว
อยู่ 1 กระจุก pollex และ dactylus จะมีความยาวมากกว่าความยาวของ
merus มาก ช่องว่างระหว่างกำหนัดกว้างและไม่มีฟันเป็นแบบฟันเลื่อย ตอนบนของ
palm จะไม่มีขนยาวเรียงเป็นแถว

ซา

Merus แฉกกว้างไม่มากนัก ขาคู่สุดท้ายมีลักษณะเรียวยาว และ
ขอบบนและขอบล่างจะขนานกัน ขอบบนโค้งและมีลักษณะเป็นแบบฟันเลื่อยเล็ก ๆ นิ้ว
กำหนัดหลังเรียบ บริเวณที่อยู่ใต้ขอบบนลงมามีรอยย่นอยู่เป็นจำนวนน้อย ซึ่งตามรอยย่นจะมี
ตุ่มขนาดเล็กเรียงเป็นแถว

อวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้

อวัยวะสืบพันธุ์มีการบิดตัว ทำให้ thumb ซึ่งอยู่ทางกำหนัดหน้าจะไป
อยู่ทางกำหนัดหลัง ปลายอวัยวะสืบพันธุ์มีลักษณะค่อนข้างเป็นทรงกระบอก และ thumb สั้น

ลักษณะเด่นของตัวเมีย

รูเบิกของอวัยวะเพศมีลักษณะเหมือนเป็นรอยแกะสลักเป็นรูปสามเหลี่ยมซึ่งตรง
กลางเป็นโพรงรูปสามเหลี่ยม ช่องว่างระหว่างกำหนัดมักจะกว้างไม่มากเท่ากับของ

U. (T.) vocans vocans

สี

กระดอง ซา และกำหนัดของตัวเมียและตัวผู้ (ยกเว้นกำหนัดข้างใหญ่ของตัวผู้) จะ
มีสีเทาหรือสีเขียวย้ำมา และอาจจะมีจุดสีขาวกระจายอยู่ทั่วไป กำหนัดข้างใหญ่ของตัวผู้จะมี
สีเหลืองส้ม ซึ่งบริเวณครึ่งล่างของ manus และ pollex จะมีสีเข้มกว่าบริเวณอื่น
ตัวผู้ที่มีขนาดเล็ก บริเวณปลายของ pollex จะมีสีอ่อนกว่าบริเวณโคน บางครั้ง
กระดองจะมีสีเทาเข้มและมีจุดสีน้ำเงินสกลขนาดใหญ่ 2 จุดอยู่ตรงบริเวณกลางกระดอง

ก้ามข้างใหญ่ของตัวผู้มีสีม่วงแดง และบริเวณปลายของ pollex และ dactylus จะมีสีชมพู

ขนาดของตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ตัวอย่างปูที่นำมาศึกษาเป็นปูตัวผู้ ไล่จากปากน้ำระนอง ระนอง มีขนาดดังนี้

ความกว้างของกระดอง	27.3	มม.
ความยาวของกระดอง	17.0	มม.
ความยาวของ propodus	50.0	มม.
ความยาวของ dactylus	32.0	มม.

ตัวอย่าง

อ่าวตังเจิน แหลมพันวา ภูเก็ต 53♂ 28♀, ศูนย์ชีววิทยาทางทะเล ภูเก็ต 1♂, เกาะสิเหร่ ภูเก็ต 14♂ 2♀, ป่าตอง ภูเก็ต 14♂ 4♀, หาดหินยาง ภูเก็ต 1♂ 2♀, หาดทรายขาว ภูเก็ต 4♂ 1♀, ท่าเรือไปเกาะปันหยี่ อ่าวพังงา พังงา 1♂, ปากน้ำระนอง ระนอง 4♂

ถิ่นอาศัย

ชายฝั่งทะเล ปากแม่น้ำ ริมธารน้ำหรือลำคลองที่อยู่ติดกับทะเล ซึ่งเป็นดินทรายปนโคลนและไม่มีร่มเงา

มักอาศัยอยู่ใกล้กับ U. (T.) tetragonon และ U. (C.) lactea annulipes

การกระจาย

ฝั่งทะเลด้านตะวันออกของทวีปแอฟริกา ฝั่งทะเลด้านตะวันตกของอินเดียนเซีย ลังกา ทามา ไทย มลายู สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย

Subgenus Celuca Crane, 1975ลักษณะสำคัญ

Front กว้าง

เส้นผ่าศูนย์กลางของตามีความยาวใกล้เคียงกับของก้านตา

รอยหยักบริเวณขอบกระบอกตาล่างมีขนาดใหญ่ไปจนถึงขนาดเล็ก และบางชนิด

ก็เกือบจะเลือนหายไป

ซี่คเล็ก ๆ ที่อยู่บนค้านหลังของกระบอก (postero-lateral striae)

มีหรือไม่มี

ค้านนอกของ manus ของก้ามข้างใหญ่จะมีคุ่มขนาดเล็กมากปกคลุม โดยเฉพาะ
ตอนบนจะเป็นคุ่มขนาดใหญ่กว่าบริเวณอื่นค้านนอกของ pollex และ dactylus ไม่มีร่องยาวตลอด ยกเว้น pollex
บางอันจะมีร่องสั้น ๆ เห็นได้ไม่ชัดเจนKey to species and subspecies of Subgenus Celuca

1. กระบอกตาเฉียงไปข้างหลังมาก ก้ามข้างใหญ่มีสีส้ม .....
 ..... U.(C.) triangularis bengali Crane, 1975
 กระบอกตาไม่ไ้เฉียงไปข้างหลังมากนัก propodus และ dactylus มีสีขาว
 หรือเทา.....2
2. บริเวณเกือบปลายสุดของ pollex มีพื้นเป็นรูปสามเหลี่ยมขนาดใหญ่ตั้งขึ้น 1 ซี่...
 ..... U.(C.) lactea perplexa (H.Milne-Edwards, 1837)
 บริเวณเกือบปลายสุดของ pollex มีพื้นสูง 1 ซี่ ทำให้ปลาย pollex มีลักษณะ
 เหมือนกับรอยบาก.. U.(C.) lactea annulipes (H.Milne-Edwards, 1837)

Uca (Celuca) triangularis bengali Crane, 1975

(แผนภาพที่ 24)

- Gelasimus triangularis de Man, 1888. J. Linn. Soc. zool., 22:119 pl.8 figs.8-11.
- Gelasimus triangularis Henderson, 1893. Trans. Linn. Soc. Lond., 2(10):388.
- Gelasimus triangularis Alcock, 1900. Asiat. Soc. Bengal, 69(3):356-357.
- Uca triangularis Chopra and Das, 1937. Rec. Indian Mus., 39:421.
- Uca (Celuca) triangularis bengali Crane, 1975. Fiddler Crabs of the World, Princetown, pp.286-291 figs.24I-J, 32N-O, 59A, 68C, 101 pls.38E and K-L map 7 tables 8, 10.
- Uca (Celuca) triangularis bengali Frith and Frith, 1977. Crustaceana, 32(1):101.

แหล่งตัวอย่างที่ใช้ตั้งชื่อ

ตัวอย่างนี้เป็น Holotype ได้จากบึง มาเลเซีย ปัจจุบันเก็บไว้ที่สมิทโซเนียนพิพิธภัณฑธรรมชาติวิทยาแห่งชาติ (Smithsonian Institution, National Museum of Natural History) ณ กรุงวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา

ลักษณะเด่น

Front กว้าง กระจกตาเฉียงมาก และคานข้างของกระจกสอดเข้าสู่ ส่วนหลังของกระจกมาก จึงทำให้กระจกมีลักษณะเป็นรูปห้าเหลี่ยม ผิวด้านหลังของ merus ของก้ามข้างเล็กของตัวผู้และก้ามทั้งสองข้างของตัวเมียจะมีตุ่มขนาดเล็กเรียง เป็นแถวอยู่เหนือและขนานกับขอบล่างของ merus ตั้งแต่โคนของ merus และก่อนจะถึง ปลายจะหักขึ้นเป็นมุมฉาก ปลายอวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้มีลักษณะเป็นท่อที่มีขนาดเล็กและยื่นยาว ออกไป Thumb จะมีความยาวประมาณครึ่งหนึ่งของความยาวของท่อที่ยื่นยาวออกไปและ เห็นได้ชัดเจน

ลักษณะทั่วไปกระจก

Front กว้าง ส่วนที่แคบที่สุดอยู่ตรงส่วนปลายของ front ซึ่งมีความกว้างประมาณ 2 เท่าของความกว้างที่ฐานของก้านตา

คานข้างของกระจกสอดเข้าสู่ส่วนหลังของกระจกมาก

บริเวณคาง ๆ บนกระจกเห็นได้ไม่ชัดเจน

กระจกตาเฉียงมาก

มุมกระจกคานหน้า เล็ก แหวมและยื่นเฉียงออกไปมาก

ขอบกระจกคานข้างเป็นสันคมยาวตั้งแต่มุมกระจก และจะหักเข้า

เล็กน้อยเมื่อถึงบริเวณระดับเดียวกับกึ่งกลางของบริเวณหัวใจ

ซี่เล็ก ๆ ที่อยู่บนคานหลังของกระจกไม่มี

ขอบกระจกตาบนแคบ ขอบบนเป็นตุ่มกลมเรียงเป็นแถว ขอบล่าง

เป็นตุ่มกลมเล็ก ๆ เรียงชิดติดกันเป็นแถวและยาวเกือบถึงปลายของกระจกตา

รอยหยักบริเวณขอบกระจกตาล่างต่ำและเรียงชิดติดกัน และรอยหยัก

จะมีขนาดใหญ่ขึ้นและมีระยะห่างกันมากขึ้นเมื่อใกล้มุมกระดูก
 พื้นของกระดูกคอกไม่มีคิ้วเรียงเป็นแถว
 ก้านคอกยาวและมีขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางสั้นกว่าเส้นผ่าศูนย์กลาง
 ของคอกเพียงเล็กน้อย

ก้ามข้างใหญ่

Merus ขอบบนที่อยู่ทางคานหน้าและที่อยู่ทางคานหลังมีลักษณะเป็น
 แบบฟันเลื่อย ผิวบนและผิวคานหน้าเรียบ ผิวคานหลังมีตุ่มกระจายอยู่ทั่วไปซึ่งบางบริเวณ
 จะมีตุ่มเรียงกันเป็นแถวสั้น ๆ

Carpus ขอบบนที่อยู่ทางคานหน้าเป็นสัน ขอบบนที่อยู่ทางคานหลัง
 มีลักษณะมน ผิวบนมีตุ่มเล็ก ๆ กระจายอยู่ทั่วไป ผิวคานหลังเรียบ

Manus ผิวคานนอกจะมีตุ่มขนาดเล็กมากปกคลุมอยู่อย่างหนาแน่น
 ซึ่งถ้ามองด้วยตาเปล่าจะเห็นผิวเรียบ ขอบบนที่อยู่ทางคานนอกจะมีตุ่มเรียงเป็นแถวเห็น
 ไขว้ชัดเจน ขอบบนที่อยู่ทางคานในจะไม่มีตุ่มอยู่ ร่องที่อยู่ใต้ขอบบนจะเห็นไขว้ชัดเจน
 cuff เรียบและเห็นไขว้ชัดเจน ตรงบริเวณเหนือฐานของ pollex จะมีรูเล็ก ๆ หนึ่ง รู
 อยู่กลุ่มหนึ่ง ขอบล่างเรียบ ตรงบริเวณเหนือขอบล่างขึ้นมาเล็กน้อยจะมีร่องลึก 1 ร่อง
 ยาวตลอดความยาวของ manus

Palm แอ่งที่รองรับ carpus จะค่อย ๆ แคบและตื้นขึ้นตามลำดับ
 เมื่อยื่นออกไปใกล้ตรงบริเวณกึ่งกลาง palm บริเวณข้าง ๆ ของ palm จะมีตุ่มเล็ก ๆ
 ปกคลุมอยู่ทั่วไป ตรงกลางของ palm มีลักษณะนูน แอ่งสามแฉกกว้างและตื้น แต่ลักษณะ
 ที่เป็นสามแฉกยังเห็นได้ชัด สันเฉียงจะมีตุ่มเรียงเป็นแถวอย่างเป็นระเบียบตั้งแต่ขอบล่าง
 ของฐานของ pollex จนถึงริมล่างของแอ่งรองรับ carpus และจะมีตุ่ม 2 ถึง 3 ตุ่ม
 อยู่ตรงบริเวณริมล่างของแอ่งรองรับ carpus อีกด้วย proximal ridge มีตุ่ม

เรียงเป็นแถวตั้งแต่โคน pollex จนถึงฐานของ dactylus ซึ่งส่วนปลายของสันนี้จะมี
คูดขนาดใหญ่และเรียงซิกซิกกัน distal ridge เรียบ

Pollex และ Dactylus มีลักษณะเรียวยาว dactylus
จะมีความยาวมากกว่า pollex เล็กน้อย ขอบล่างของ pollex มีความโค้งมาก
ขอบบนเว้า ขอบบนของ dactylus โค้งส่วนปลายงุ้มลง ค้านอกของ pollex จะไม่
มีร่อง ค้านอกของ dactylus จะมีร่องสั้น ๆ 2 ร่องซึ่งยาวตลอดความยาวแต่เห็นได้
ไม่ชัดเจน ขอบบนของ dactylus จะมีคูดเรียงเป็นแถวตลอดความยาวของ dactylus
ผิวค้านอกของ pollex และ dactylus เรียบและจะมีรูเล็ก ๆ สั้น ๆ อยู่เป็นจำนวน
น้อย pollex และ dactylus จะมีพื้นขนาดใหญ่อยู่ตรงบริเวณโคนและตรงบริเวณ
เกือบจะถึงปลายของกำมณี บริเวณละ 1 ซี่

กำมณีเล็ก

ผิวค้านหลังของ merus มีรอยย่นอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งตามรอยย่น
จะมีคูดเล็ก ๆ เรียงเป็นแถว ผิวค้านหลังของ merus นี้ยังมีคูดขนาดเล็กเรียงเป็นแถว
อยู่เหนือและขนานกับขอบล่างของ merus ตั้งแต่โคนของ merus และก่อนจะถึงปลายจะ
หักขึ้นเป็นมุมฉาก pollex และ dactylus มีความยาวยาวกว่า manus มาก ช่อง
ว่างระหว่างกำมณีแคบและมีพื้นเป็นแบบพื้นเลื่อยเห็นได้ชัดเจนเฉพาะตรงส่วนปลายของกำมณี

ขา

Merus แฉกกว้าง ขอบบนโค้งและมีลักษณะเป็นแบบพื้นเลื่อยเห็นได้
ชัดเจน ค้านหลังของ merus จะมีรอยย่นกระจายอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณใต้ขอบบน
ลงมาจะมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งตามรอยย่นจะมีคูดเล็ก ๆ เรียงกันเป็นแถว

อวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้

ปลายอวัยวะสืบพันธุ์มีลักษณะเป็นท่อนี่ขนาดเล็กและยื่นยาวออกไป

thumb จะมีความยาวประมาณครึ่งหนึ่งของความยาวของท่อนที่ยื่นยาวออกไป

ลักษณะ เคนของตัวเมีย

ก้านหลังของ merus ของก้ามทั้งสองข้าง ตรงบริเวณเหนือขอบล่างของ merus ขึ้นมาเล็กน้อยจะมีตุ่มขนาดเล็กเรียงเป็นแถวขนานกับขอบล่างของ merus ทั้งแต่โคนของ merus และก่อนจะถึงปลายจะหักขึ้นเป็นมุมฉาก จับมั้งแคบ

ขา

ตัวผู้มักจะมีกระดูกเป็นสีฟ้า ส่วนหลังของกระดูกมักจะมีสีจางจนเกือบจะเป็นสีขาว และบริเวณส่วนหน้าของกระดูกจะมีแถบสีคำขวางตลอดความยาวของกระดูก 2 - 3 แถบ ขา ก้ามข้างเล็ก และก้านตามีสีเทาอ่อนหรือเหลือง ก้ามข้างใหญ่มีสีส้ม บางครั้งพบว่ากระดูกมีสีเหลือง หรือขาวล้วน ขา ก้ามข้างเล็ก และก้านตามีสีเหลือง หรือขาว ก้ามข้างใหญ่มีสีส้ม

ตัวเมียมีกระดูกสีเหลือง ขา ก้าม และก้านตามีสีเหลืองหรือเทาอ่อน

ขนาดของตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ตัวอย่างผู้ที่นำมาศึกษาเป็นปูตัวผู้ ใ้จากปากน้ำกันตัง ตรัง มีขนาดดังนี้

ความกว้างของกระดูก	13.7	มม.
ความยาวของกระดูก	8.2	มม.
ความยาวของ propodus	18.6	มม.
ความยาวของ dactylus	11.0	มม.

ตัวอย่าง

ทำเรือไปเกาะนกก สตูล 40'10, ปากน้ำกันตัง ตรัง 33'50, กระบี่ 60'20,
ทำเรือไปเกาะบันหยี อ่าวพังงา พังงา 130'20

ถิ่นอาศัย

ปากแม่น้ำ ทำเทียมเรือ ที่เป็นหินทรายปนโคลนหรือโคลนแข็ง และเป็นเนินซึ่ง
มีริมเงา

การกระจาย

ฝั่งทะเลด้านตะวันออกของอินเดี๋ย ไทย มาเลเซีย

Uca (Celuca) lactea perplexa (H.Milne-Edwards, 1837)

(แผ่นภาพที่ 25 และ 26)

Gelasimus annulipes Kingsley, 1880. Proc. Acad. Nat. Sci.

Philad., pp.148-149 pl.10 fig.22

(some part).

Gelasimus lacteus Kingsley, 1880. Proc. Acad. Nat. Sci.

Philad., p.149 pl.10 fig.28 (some part).

Gelasimus annulipes de Man, 1880. Notes Leyden Mus.,

13:69 (some part).

Gelasimus annulipes Miers, 1886. "Challenger" Rep. Zool.,

17:244-245 (some part).

Gelasimus annulipes de Man, 1888. J. Linn. Soc. Zool.,

22:118-119 pl.8 figs.5-7 (some part).

Gelasimus annulipes Rathbun, 1910. Danish Exped. to Siam

1899-1900 V. Brachyura, p.322.

Uca perplexa

Rathbun, 1910. Bull. Mus. Comp. Zool.,

52(16):306 pl.1 figs.1-2.

Gelasimus annulipes

Kemp, 1915. J. Proc. Asiat. Soc.

Bengal, 6:221-222 (some part).

Uca lactea

Tesch, 1918. Siboga Exped.

monogr. Leiden, 39c:39 (some part).

Uca (celuca) lactea perplexa

Crane, 1975. Fiddler Crabs of the World, Princetown, pp.292-303 figs. 18-20, 26D, 31E, 41B, 54 K and KK, 69C, 74L-N, 91A-D, 101 pls. 39E-F, 47D map 21 tables 5-6, 8, 10, 22.

แหล่งตัวอย่างที่ไซ้ตั้งชื่อ

ตัวอย่างปูเป็นตัวผู้ 2 ตัว อยู่ในกล่องเดียวกัน ใ้มาจากชวา แต่ยังไม่ได้ตั้งให้เป็น type specimen ปัจจุบันเก็บไว้ที่พิพิธภัณฑธรรมชาติวิทยาแห่งชาติ (Museum National d' Histoire Naturelle) ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

ลักษณะเด่น

Front กว้าง ส่วนใหญ่กระบอกตาลักษณะตรง และก้านข้างของกระบอกจะตั้งไ้ฉากกับขอบหลังของกระบอก กระบอกมีความกว้างมากกว่าความยาว และกว้างมากกว่า ปู่ก้ามคาบชนิดอื่นด้วย ดังนั้นกระบอกจึงมีลักษณะสีเหลืองนวล มีซี่เล็ก ๆ ข้างละ 1 ซี่ อยู่ตรงส่วนหลังของกระบอก manus ของก้ามข้างใหญ่จะแคบ บริเวณปลาย pollex จะมีพันชาคีใหญ่เป็นรูปสามเหลี่ยมตั้งขึ้น 1 ซี่ merus ของขาคู่สุดท้ายเรียวยาวและมีขอบบนตรง อวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้มีการบิ่คตัว flange ที่อยู่ทางคานหลังมีความยาวและความกว้างมากกว่า flange ที่อยู่ทางคานหน้าอย่างเห็นได้ชัดเจน รูเปิดของท่อนำเชื้อ

อยู่ในแอ่งซึ่งกว้างและตื้นมาก thumb มีขนาดใหญ่และยาวเห็นได้ชัดเจน ปลายอวัยวะสืบพันธุ์ไม่เป็นท่อยื่นยาวออกไป

ลักษณะทั่วไป

กระดอง

Front กว้าง ส่วนที่แคบที่สุดอยู่ตรงส่วนปลายของ front ซึ่งมีความกว้างประมาณ 2 เท่าของความกว้างของฐานของก้านตา

ส่วนใหญ่ก้านข้างของกระดองจะตั้งได้ฉากกับขอบหลังของกระดอง บางตัวก้านข้างของกระดองจะสอดเข้าสู่ส่วนหลังของกระดอง

บริเวณข้าง ๆ บนกระดองเห็นได้ไม่ชัดเจน

ส่วนใหญ่กระดองจะตรง เฉพาะบางตัวกระดองจะโค้งเล็กน้อย

มุมกระดองด้านหน้าเล็ก แหลม และยื่นออกไปทางด้านหน้าเล็กน้อย

ขอบกระดองด้านข้างมีลักษณะเป็นสันคมยาวตั้งแต่มุมกระดองจนถึง

บริเวณเดียวกันกับระดับกึ่งกลางของบริเวณหัวใจ

ซี่เล็ก ๆ ซึ่งอยู่บนส่วนหลังของกระดองมีจำนวนข้างละ 1 ซี่

ขอบกระดองด้านบนแคบ ขอบบนไม่มีตุ่มเรียงเป็นแถว ยกเว้นเฉพาะตอน

ปลายขอบจะมีตุ่มกลมเล็ก ๆ อยู่ ขอบล่างมีลักษณะเป็นตุ่มกลมเล็ก ๆ เรียงเป็นแถวยาว

ประมาณ 2/3 ของขอบบน และจะวกขึ้นไปบรรจบกับขอบบน

รอยหยักบริเวณขอบกระดองกลางลำตัวและเรียงชิดติดกัน และรอย

หยักจะมีขนาดใหญ่ขึ้นและมีระยะห่างกันมากขึ้นเมื่อใกล้มุมกระดอง

พื้นกระดองไม่มีตุ่มเรียงเป็นแถว

ก้านตายาวและมีขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางสั้นกว่าเส้นผ่าศูนย์กลาง

ของตาเพียงเล็กน้อย

กำข้งใหญ่

Merus ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหน้าและที่อยู่ทางค้ำหลังไม่เป็นสัน ส่วนปลายของขอบจะมีค้ำแหลมขนาดใหญ่อยู่อ่างหนาแน่น ส่วนโคนของขอบจะเรียบ ผิวค้ำหน้าตรงบริเวณปลาย merus ที่อยู่ใต้ขอบบนลงมาเล็กน้อยจะมีค้ำแหลมขนาดใหญ่อยู่อ่างหนาแน่น ผิวค้ำหลังมีค้ำเล็ก ๆ และรอยย่นกระจายอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณใต้ขอบบนลงมาจะมีเป็นจำนวนมาก

Carpus ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหน้าเป็นสัน และตรงโคนจะมีค้ำแหลมขนาดใหญ่อยู่อ่างหลายค้ำ ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหลังมีลักษณะมน ผิวค้ำบนและผิวค้ำหลังจะมีค้ำขนาดเล็กมากปกคลุม

Manus ผิวค้ำนอกจะมีค้ำขนาดเล็กมากปกคลุมอย่างหนาแน่น ซึ่งถ้ามองคว้งตาเปล่าจะเห็นผิวเรียบ ขอบบนที่อยู่ทางค้ำนอกจะมีค้ำเรียงเป็นแถวแต่เห็นไม่ชัด ขอบบนที่อยู่ทางค้ำในและร่องที่อยู่ใต้ขอบบนจะไม่มี cuff เห็นได้ชัดเจน และจะมีค้ำขนาดกลางเรียงเป็นแถว ขอบบนมีค้ำกลมเรียงเป็นแถวจนถึงโคน pollex ร่องที่อยู่เหนือขอบล่างของ manus มีความยาวถึงโคน pollex และเห็นได้ชัดเจน

Palm แอ่งที่รองรับ carpus จะค้อย ๆ แคบและค้ำมากขึ้นตามลำดับเมื่อยื่นออกไปใกล้ตรงบริเวณโคน dactylus บริเวณฐานของ dactylus จะมีค้ำขนาดกลางปกคลุม ริมล่างของแอ่งที่รองรับ carpus จะอยู่ในระดับค้ำและมีลักษณะเป็นสันคม ตรงกลางของ palm มีลักษณะนูนและมีค้ำขนาดเล็กมากกระจายอยู่ทั่วไป แอ่งสามแฉกกว้างและค้ำ แต่ลักษณะที่เป็นสามแฉกยังเห็นได้ชัด สันเฉียงจะมีค้ำเรียงเป็นแถวอย่างเป็นระเบียบตั้งแต่ขอบล่างของฐานของ pollex จนถึงริมล่างของแอ่งที่รองรับ carpus และจะมีค้ำ 2—3 ค้ำ อยู่ตรงบริเวณริมล่างของแอ่งที่รองรับ carpus อีกคว้ง proximal ridge มีค้ำเรียงเป็นแถวตั้งแต่โคน

pollex จนถึงฐานของ dactylus distal ridge มีคุ่มขนาดเล็กกว่าเรียงเป็นแถว

Pollex และ Dactylus มีลักษณะแบนและตรง ส่วนปลายของ dactylus จะโค้งและงุ้มลง ค้านอกของ pollex จะมีร่องอยู่เหนือขอบล่างของ pollex ขึ้นมาเล็กน้อย ร่องนี้เป็นร่องที่อยู่เหนือขอบล่างของ manus ซึ่งยาวเลยมาถึง pollex และบริเวณที่อยู่เหนือร่องนี้ขึ้นมาจะมีคุ่มเล็ก ๆ เรียงเป็นแถวตั้งแต่บริเวณฐานของ pollex จนถึงปลาย pollex บริเวณค้ำใต้ตรงโคนขอบบนของ dactylus จะมีร่องสั้น ๆ 1 ร่อง ผิวบนและผิวนอกตรงโคนของ dactylus จะมีคุ่มกระจายอยู่ทั่วไป ตรงบริเวณที่เกือบจะถึงปลายสุดของ pollex จะมีพื้นที่ใหญ่เป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่วตั้งขึ้น 1 ซี่ ถ้าเป็นก้าม brachychelous type ตรงบริเวณกึ่งกลางของ pollex จะมีพื้นที่ใหญ่ 1 ซี่ และ dactylus จะมีพื้นที่ใหญ่อยู่ 2 ซี่ ส่วนก้าม leptochelous type ตรงบริเวณกึ่งกลางของ pollex จะไม่มีพื้นที่ใหญ่ และ dactylus ก็จะไม่มีความใหญ่เช่นเดียวกัน

นอกจากลักษณะของ pollex และ dactylus ที่กล่าวไว้แล้ว ยังพบว่าปูบางตัวมีลักษณะของก้ามหนีบเป็น leptochelous type ของ U. (Celuca) lactea annulipes อีกด้วย แต่มีเพียง 2 ตัวในจำนวน 136 ตัวเท่านั้น

ก้ามข้างเล็ก

ผิวค้ำหลังของ merus จะมีคุ่มขนาดเล็กและมีรอยย่นอยู่ทั่วไป pollex และ dactylus จะมีความยาวยาวกว่า manus มาก ช่องว่างระหว่างก้ามหนีบกว้าง และมีพื้นเป็นแบบพื้นเลื่อยเห็นได้ชัดเจน ยกเว้นเฉพาะส่วนปลายของก้ามหนีบซึ่งเห็นได้ไม่ชัด ค้ำหน้าของ merus ตรงบริเวณปลายจะมีขนยาวอยู่ 1 กระจุก

ข๑

Merus แฉกกว้าง ยกเว้นขาคู่สุดท้ายจะมีลักษณะเรียวยาว ขอบบนโค้งลักษณะที่เป็นแบบฟันเลื่อยเห็นได้ไม่ชัด ผิวค้ำหลังมีรอยย่นอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณใต้ขอบบนลงมาจะมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งตามรอยย่นจะมีคุ่มเล็ก ๆ เรียงเป็นแถวลงมา

อวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้

อวัยวะสืบพันธุ์มีการบิคว flange ที่อยู่ทางค้ำหลังมีความยาวและความกว้างมากกว่า flange ที่อยู่ทางค้ำหน้าอย่างเห็นได้ชัด รูเบิควของท่อนำเชื้ออยู่ในแฉกซึ่งกว้างและค้ำมาก thumb มีขนาดใหญ่และยาวเห็นได้ชัดเจน ปลายอวัยวะสืบพันธุ์ไม่เป็นท่อนยาวออกไป

ลักษณะเด่นของตัวเมีย

บริเวณขอบของรูเบิควของอวัยวะสืบพันธุ์มีลักษณะลาดลงไป และบริเวณขอบรูมีสีน้ำตาล

ล๑

ตัวผู้ กระจกสีเทาหรือดำ และมักสลัควัยลวกลายคากขวางสีขาวหรือเทา maxilliped pterygostomium region มีสีขาหรือเทา บางครั้งพบว่ากระจกมีสีเทา ฟ้ำอ่อน หรือขาว ซึ่งมักจะสลัควัยสีค้ำเป็นลายหินอ่อนนงคางม ก้านคาสีเทา ขาและก้ามข้างเล็กมีสีเทาและมักจะมีจุดเล็ก ๆ สีขาวอยู่ทั่วไป บริเวณโคนขาและโคนก้ามข้างเล็กอาจมีสีส้ม ก้ามข้างใหญ่มีสีชมพูหรือส้มอ่อน propodus และ dactylus เป็นสีขาหรือเทา บริเวณใต้ขอบบนของ manus มักมีสีเข้มกว่าบริเวณอื่นของ manus บางตัวมีสีขาล้วนทั้งตัว

ตัวเมีย กระจกมีสีเทา เหลือง หรือขาว บางตัวกระจกมีสีค้ำและสลัควัยลวกลายสีขา บริเวณขอบหลังของกระจก maxilliped และ pterygosto-

mium region มีสีขาขาว บางตัวกระดูกมีสีน้ำตาลอ่อน และส่วนหลังของกระดูกเป็นสีขาขาว
 ขาสีดำ น้ำตาล น้ำตาลแดง หรือขาวทุกขา บางตัวขาบางคู่มีสีไม่เหมือนกับขาคู่อื่น หรือขา
 ข้างเดียวกันมี 2 สี เช่น โคน merus มีสีน้ำตาลเข้ม ส่วนที่เหลือมีสีขาขาวเป็นต้น ก้านตา
 มีสีเทา

ขนาดของตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ตัวอย่างที่นำมาศึกษาเป็นปูตัวผู้ ใ้จากหัวหิน ประจวบคีรีขันธ์ มีขนาดดังนี้

ความกว้างของกระดูก	18.9	มม.
ความยาวของกระดูก	11.5	มม.
ความยาวของ propodus	35.3	มม.
ความยาวของ dactylus	23.5	มม.

ตัวอย่าง

แหลมงอบ ตราศ 8๘, แหลมสิงห์ จันทบุรี 8๘ 5๑, ปากน้ำบ้านประแสร์ ระยอง
 8๘ 2๑, บ้านเพ ระยอง 4๘ 1๑, วังแก้ว ระยอง 4๘, อ่างศิลา ชลบุรี 2๐๘ 6๑,
 บางบ่อ สมุทรปราการ 7๘ 1๑, วัดศรีสุทธาราม สมุทรสาคร 5๘, หัวหิน ประจวบคีรีขันธ์
 23๘ 1๑, คลองวาฬ ประจวบคีรีขันธ์ 14๘ 2๑, ปากน้ำชุมพร ชุมพร 19๘ 2๑, ปากน้ำ
 ไชยา สุราษฎร์ธานี 2๘, เกาะสมุย สุราษฎร์ธานี 11๘ 3๑, บ้านปลายทราย นครศรีธรรม
 ราช 3๘ 1๑

ถิ่นอาศัย

ชายฝั่งทะเล ปากแม่น้ำ ริมธารน้ำ ลำคลอง หรือหนองน้ำ ที่อยู่ใกล้กับทะเลซึ่ง
 เป็นดินทรายปนโคลน ซุกซ่อนอยู่ในบริเวณที่มีรากต้นเสมไ้ไล่จากหิน

มักพบอยู่ใกล้กับ U. (T.) vocans vocans

การกระจาย

ด้งทะเลคันตะวันออกเฉียงใต้ของอินเดีย มาเลเซีย ไทย อินโดนีเซีย
ซาราวัก ฟิลิปปินส์ นิวกีนิ ด้งทะเลคันตะวันออกของออสเตรเลีย เกาะต่าง ๆ
ทางตอนใต้ของมหาสมุทรแปซิฟิก

Uca (Celuca) lactea annulipes (H. Milne-Edwards, 1837)
(แผนภาพที่ 27 และ 28)

- Gelasimus annulipes Kingsley, 1880. Proc. Acad. Nat. Sci. Philad., pp. 148-149 pl. 10 fig. 22 (some part).
- Gelasimus lacteus Kingsley, 1880. Proc. Acad. Nat. Sci. Philad., p. 149 pl. 10 fig. 28 (some part).
- Gelasimus annulipes de Man, 1880. Notes Leyden Mus., 13:69 (some part).
- Gelasimus annulipes Miers, 1886. "Challenger" Rep. Zool., 17:244-245 (some part).
- Gelasimus annulipes de Man, 1888. J. Linn. Soc. Zool., 22:118-119 pl. 8 figs. 5-7 (some part).
- Gelasimus annulipes Henderson, 1893. Trans. Linn. Soc. Lond., 2(10):388.
- Gelasimus annulipes Alcock, 1900. J. Asiat. Soc. Bengal, 69(3): 353-355.
- Gelasimus lacteus Alcock, 1900. J. Asiat. Soc. Bengal, 69(3):355-356.

- Uca annulipes Rathbun, 1910. Bull. Mus. Comp. Zool., 52(16):305.
- Gelasimus annulipes Kemp, 1915. J. Proc. Asiat. Soc. Bengal, 6:221-222 (some part).
- Uca lactea Tesch, 1918. Siboga Exped. monogr. Leiden, 39c:39 (some part).
- Gelasimus annulipes Tweedie, 1937. Bull. Raffles Mus., 13:140 fig.1a.
- Uca annulipes Stephensen, 1946. Dan. Sci. Invest. Iran, 4:189,210.
- Uca lactea Barnard, 1950. Ann. S. Afr. Mus., 38:96-97.
- Uca annulipes Barnard, 1950. Ann. S. Afr. Mus., 38:97-98.
- Uca annulipes Tweedie, 1950. Sarawak Mus. J., 5(2):356.
- Gelasimus annulipes Chhappgar, 1957. Marine Crabs of Bombay State, Bombay, pp.46-47 pl.13 figs. j-o.
- Uca (Geluca) lactea annulipes Crane, 1975. Fiddler Crabs of the World, Princetown, pp.292-303 figs.18-20, 24N-0, 27I-J,

29D, 32L-M, 37L, 41A, 46L,
54 I and II, 69D, 81 O, 83B,
101 pls. 39A-D, 40C-D, 45A,
47C, 50A map 21 tables 5-6,
8, 10, 22.

Uca (Celuca) lactea annulipes Sakai, 1976. Crabs of Japan
and the Adjacent Seas,
Tokyo, p.608.

Uca (Celuca) lactea annulipes Frith and Frith, 1977. Crus-
taceana, 32(1):101.

แหล่งตัวอย่างที่ใช้ตั้งชื่อ

ตัวอย่างปูเป็น Lectotype ได้จากมหาสมุทรอินเดีย ปัจจุบันเก็บไว้ที่พิพิธภัณฑ์
ธรรมชาติวิทยาแห่งชาติ (Muséum National d' Histoire Naturelle)
ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

ลักษณะเด่น

Front กว้าง ส่วนใหญ่กระบอกตาลักษณะตรง และก้านข้างของกระดอง
จะตั้งโค้งฉากกับขอบหลังของกระดอง กระดองมีความกว้างมากกว่าความยาว และกว้าง
มากกว่าปูก้ามคาบชนิดอื่นด้วย ก้านกระดองจึงมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีซี่ดเล็ก ๆ
ข้างละ ๕ ซี่ตั้งอยู่ตรงส่วนหลังของกระดอง manus ของก้ามข้างใหญ่จะแคบ บริเวณ
ปลาย pollex จะมีพื้นขนาดใหญ่ซึ่งมีลักษณะเป็นตุ่มสูง 1 ซี่ ทำให้ปลาย pollex
มีลักษณะเหมือนกับบรอยบาก merus ของขาคู่สุดท้ายเรียวยาวและมีขอบมนตรง
อวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้มีการบิတ်ตัวเพียงเล็กน้อย flange ที่อยู่ทางค้ำหน้ามีความยาว

และความกว้างมากกว่า flange ที่อยู่ทางคานหลังอย่างเห็นได้ชัด รูเปิดของท่อนำเชื้อ
อยู่ในแองซึ่งแคบและลึก แองนี้อยู่ใกล้กับขอบหลังของปลายอวัยวะสืบพันธุ์ thumb มี
ขนาดเล็กและสั้น ปลายอวัยวะสืบพันธุ์ไม่เป็นท่อยื่นยาวออกไป

ลักษณะทั่วไป

กระดอง

Front กว้าง ส่วนที่แคบที่สุดจะอยู่ตรงส่วนปลายของ front
ซึ่งมีลวดกว้างประมาณ 2 เท่าของความกว้างของฐานของก้านคาน

ส่วนใหญ่คานข้างของกระดองจะตั้งได้ฉากกับขอบหลังของกระดอง
บางตัวคานข้างของกระดองจะสอดเข้าสู่ส่วนหลังของกระดอง

บริเวณต่าง ๆ บนกระดองเห็นได้ไม่ชัดเจน

ส่วนใหญ่กระบอกตาจะตรง เฉพาะบางตัวกระบอกตาจะเฉียงมาก

มุมกระดองคานหน้าจะเล็ก แหลม และยื่นออกไปทางคานหน้าเล็กน้อย

ขอบกระดองคานข้างมีลักษณะเป็นสันคมยาวตั้งแถมมุมกระดองจนถึง

บริเวณเดียวกันกับระดับกึ่งกลางของบริเวณหัวใจ

ซี่คเล็ก ๆ ซึ่งอยู่บนส่วนหลังของกระดองมีจำนวนข้างละ 1 ซี่ค

ขอบกระบอกตาบนแคบ ขอบบนไม่มีคุ่มเรียงเป็นแถว ยกเว้นเฉพาะ
ตรงปลายขอบจะมีคุ่มกลมเล็ก ๆ อยู่ ขอบล่างมีลักษณะเป็นคุ่มกลมเล็ก ๆ เรียงเป็นแถว
ยาวประมาณ 2/3 ของขอบบน และจะวกขึ้นไปบรรจบกับขอบบน

รอยหยักบริเวณขอบกระบอกตาล่างค้ำและเรียงชิดติดกัน และรอย
หยักจะมีขนาดใหญ่ขึ้นและมีระยะห่างกันมากขึ้นเมื่อใกล้มุมกระดอง

พื้นของกระบอกตาไม่มีคุ่มเรียงเป็นแถว

ก้านคานยาวและมีขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางสั้นกว่าเส้นผ่าศูนย์กลาง

กลางของตาเพียงเล็กน้อย

กำมข้างใหญ่

Merus ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหน้าและที่อยู่ทางค้ำหลังไม่เป็นสัน ส่วนปลายของขอบจะมีค้ำแหลมขนาดใหญ่อยู่อย่างหนาแน่น ส่วนโคนของขอบจะเรียบ ผิวค้ำหน้าตรงบริเวณปลาย merus ที่อยู่ใต้ขอบบนลงมาเล็กน้อยจะมีค้ำแหลมขนาดใหญ่อยู่อย่างหนาแน่น ผิวค้ำหลังมีค้ำเล็ก ๆ และรอยย่นกระจายอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณใต้ขอบบนลงมาจะมีเป็นจำนวนมาก

Carpus ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหน้าเป็นสัน และตรงโคนจะมีค้ำแหลมขนาดใหญ่อยู่หลายค้ำ ขอบบนที่อยู่ทางค้ำหลังมีลักษณะมน ผิวค้ำบนและผิวค้ำหลังจะมีค้ำขนาดเล็กมากปกคลุม

Manus ผิวค้ำนอกจะมีค้ำขนาดเล็กมากปกคลุมอย่างหนาแน่น ซึ่งถ้ามองคว่ำตาเปล่าจะเห็นผิวเรียบ ขอบบนที่อยู่ทางค้ำนอกจะมีค้ำเรียงเป็นแถวแต่เห็นได้ไม่ชัด ขอบบนที่อยู่ทางค้ำในและร่องที่อยู่ใต้ขอบบนจะไม่มี cuff เห็นได้ชัดเจน และจะมีค้ำขนาดกลางเรียงเป็นแถว ขอบล่างมีค้ำกลมเรียงเป็นแถวจนถึงโคน pollex ร่องที่อยู่เหนือขอบล่างของ manus จะมีความยาวจนถึงโคน pollex ซึ่งเห็นได้ชัดเจน

Palm แอ่งที่ร่องรับ carpus จะค่อย ๆ แคบและค้ำขึ้นตามลำดับเมื่อยื่นออกไปใกล้ตรงบริเวณโคน dactylus บริเวณฐานของ dactylus จะมีค้ำขนาดปานกลางปกคลุม ริมล่างของแอ่งที่ร่องรับ carpus จะอยู่ในระดับค้ำ และมีลักษณะเป็นสันคม ตรงกลางของ palm มีลักษณะนูนและมีค้ำขนาดเล็กมากกระจายอยู่ทั่วไป แอ่งสามแฉกกว้างและค้ำ แต่ลักษณะที่เป็นสามแฉกยังเห็นได้ชัด สันเฉียงจะมีค้ำเรียงเป็นแถวอย่างเป็นระเบียบตั้งแต่ขอบล่างของฐานของ pollex จนถึงริมล่างของแอ่งที่ร่องรับ carpus และจะมีค้ำ 2 - 3 ค้ำอยู่ตรงบริเวณริมล่างของแอ่งที่ร่องรับ carpus proximal ridge มีค้ำเรียงเป็นแถวตั้งแต่โคน

pollex จนถึงฐานของ dactylus distal ridge มีคุ่มขนาดเล็กกว่าเรียงเป็นแถว

Pollex และ Dactylus มีลักษณะแบน ส่วนโคนจะกว้างกว่าส่วนปลาย dactylus โค้ง ซึ่งส่วนปลายจะโค้งและงุ้มลงมาก pollex โค้ง ค้านอกของ pollex มีลักษณะแบนและแคบกว่า dactylus อย่างเห็นได้ชัด ค้านอกของ pollex จะมีร่องอยู่เหนือขอบล่างของ pollex ขึ้นมาเล็กน้อย ร่องนี้เป็นร่องที่อยู่เหนือขอบล่างของ manus ซึ่งยาวเลยมายัง pollex บริเวณค้ำนใต้ตรงโคนขอบบนของ dactylus จะมีร่องสั้น ๆ 1 ร่อง ผิวบนและผิวนอกตรงโคนของ dactylus จะมีคุ่มกระจายอยู่ทั่วไป ตรงบริเวณที่เกือบจะถึงปลายสุดของ pollex จะมีพื้นขนาดใหญ่ มีลักษณะเป็นคุ่มแหลม 1 ซี่ ทำให้ปลาย pollex มีลักษณะเหมือนกับรอยบาก ถ้าเป็นก้าม brachychelous type ตรงบริเวณกึ่งกลางและตรงบริเวณโคนของ pollex จะมีพื้นขนาดใหญ่อยู่บริเวณละ 1 ซี่ และ dactylus จะมีพื้นขนาดใหญ่อยู่อย่างน้อย 2 ซี่ ถ้าเป็นก้าม leptochelous type ตรงบริเวณกึ่งกลางและตรงบริเวณโคนของ pollex จะไม่มีพื้นขนาดใหญ่ และ dactylus ก็จะไม่พื้นขนาดใหญ่เช่นเดียวกัน

ก้ามข้างเล็ก

ผิวค้ำหลังของ merus จะมีคุ่มขนาดเล็กและมีรอยย่นอยู่ทั่วไป pollex และ dactylus จะมีความยาวมากกว่า manus มาก ช่องว่างระหว่างก้ามหนึบกว้าง และมีพื้นเป็นแบบพื้นเลื่อยเห็นได้ชัดเจน ยกเว้นเฉพาะส่วนปลายของก้ามหนึบซึ่งเห็นได้ไม่ชัด ค้านอกของ merus ตรงบริเวณปลายจะมีขนยาวอยู่ 1 กระจุก

ขา

Merus แฉกกว้าง ยกเว้นขาสุดท้ายจะมีลักษณะเรียวยาว ขอบบนโค้ง ลักษณะที่เป็นแบบพื้นเลื่อยเห็นได้ไม่ชัด ผิวค้ำหลังมีรอยย่นอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะ

บริเวณใต้ขอบบนลงมาจะมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งตามรอยย่นจะมีปุ่มเล็ก ๆ เรียงเป็นแถวลงมา

อวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้

อวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้จะมีการบิดตัวเพียงเล็กน้อย flange ที่อยู่ทาง
 ด้านหน้ามีความยาวและความกว้างมากกว่า flange ที่อยู่ทางด้านหลังอย่างเห็นได้ชัด
 รูเปิดของท่อหน้าเชื้ออยู่ในแองซึ่งแคบและลึก แองนี้อยู่ใกล้กับขอบหลังของอวัยวะสืบพันธุ์
 thumb มีขนาดเล็กและสั้น ปลายอวัยวะสืบพันธุ์ไม่เป็นท่อยื่นยาวออกไป

ลักษณะเด่นของตัวเมีย

บริเวณขอบของรูเปิดของอวัยวะสืบพันธุ์ไม่มีความลาด และบริเวณขอบรูไม่มีสีน้ำตาล

๒

ตัวผู้มีกระดูกสีคำ ด้านบนของกระดูกมักมีจุดยาวสีขาวเรียงต่อกันเป็นแถวคาด
 ขวางกระดูก 3 - 4 แถว ก้ามข้างเล็กและขาเค็มมีสีน้ำตาลแดงหรือสีคำและบริเวณโคน
 ขามีสีน้ำตาลแดง และอาจจะมีจุดสีขาวอยู่ทั่วไป ก้านตาสีเทาเข้ม ก้ามข้างใหญ่มีสีเข้ม
 แสด หรือชมพูเข้ม manus มีสีอ่อนกว่าส่วนอื่น และมักจะมีสีเทาหรือสีขาว ซึ่งบริเวณ
 ใต้ขอบบนของ manus มักมีสีเข้มกว่าบริเวณอื่นของ manus pollex และ dactylus
 จะมีสีขาว หรือบางตัวมีสีขาวทั้งตัว

ตัวเมียมีกระดูกสีเทา เหลืองหรือขาว บางตัวบนกระดูกมีสีคำและมีจุดยาว
 สีขาวเรียงเป็นแถว 2 - 3 แถว ขอบหลังของกระดูก maxilliped และ ptery-
 gostomium region จะมีสีขาว บางตัวกระดูกมีสีน้ำตาลอ่อน และส่วนหลังของ
 กระดูกเป็นสีขาว ขามีสีคำ น้ำตาล น้ำตาลแดงหรือขาวทุกขา บางตัวขาบางคู่มีสีไม่
 เหมือนกับขาคู่อื่น หรือขาข้างเดียวกันมีสองสี เช่น โคนของ merus มีสีน้ำตาลเข้ม ส่วน
 ที่เหลือมีสีขาว ก้านตามีสีเทา

ขนาดของตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ตัวอย่างที่นำมาศึกษาเป็นปูตัวผู้ได้จากอ่างศิลา ชลบุรี มีขนาดดังนี้

ความกว้างของกระดอง	17.4	มม.
ความยาวของกระดอง	12.2	มม.
ความยาวของ propodus	29.4	มม.
ความยาวของ dactylus	18.5	มม.

ตัวอย่าง

ปากน้ำบ้านประแสร์ ระยะเวลา 1♂, บ้านเพ ระยะเวลา 4♂ 1♀, คลองตูล ระยะเวลา 1♂, คลองแกลง ระยะเวลา 5♂, วังแก้ว ระยะเวลา 1♂, แหลมแท่น ชลบุรี 4♂, อ่างศิลา ชลบุรี 28♂ 5♀, บางบ่อ สมุทรปราการ 1♂, หัวหิน ประจวบคีรีขันธ์ 2♂, คลองวาฬ ประจวบคีรีขันธ์ 3♂, ปากน้ำชุมพร จุฬาราชมนตรี 4♂ 1♀, ปากน้ำไชยา สุราษฎร์ธานี 1♂, เกาะสมุย สุราษฎร์ธานี 4♂ 1♀, บ้านปลายทราย ปากพนัก นครศรีธรรมราช 2♂ 1♀, ปากน้ำตานี ปัตตานี 1♂, เจริญสะพานปรีดา นราธิวาส 6♂ 1♀, ท่าเรือไปเกาะนกง สกล 1♂, เกาะตะรุเตา สกล 1♂, ปากน้ำกันตัง ตรัง 17♂ 1♀, กระบี่ 37♂ 4♀, ท่าเรือไปเกาะบันทาย อำเภอฟังงา ฟังงา 3♂ 2♀, อำเภอดังเขย แหลมพันวา ภูเก็ต 7♂, ในยาง ภูเก็ต 17♂ 2♀, ป่าตอง ภูเก็ต 11♂ 3♀, เกาะสิเหร่ ภูเก็ต 2♂, อำเภอกะตะ ภูเก็ต 1♂, ปากน้ำระนอง ระนอง 16♂ 3♀

ถิ่นอาศัย

ชายฝั่งทะเล ปากแม่น้ำ ท่าเทียบเรือ ริมธารน้ำ ลำคลอง หรือหนองน้ำ ที่อยู่ใกล้กับทะเลซึ่งเป็นหินทรายปนโคลน ชุกชุมอยู่ในบริเวณที่มีต้นเสม็ดไกลจากหิน

มักพบอยู่ใกล้กับ U. (T.) vocans

การกระจาย

ฝั่งตะวันออกของอาฟริกา ปากีสถาน อินเดีย ลังกา พม่า ไทย มาเลเซีย
อินโดนีเซีย ชาราวัก ฟิลิปปินส์ และภาคใต้ของญี่ปุ่น

ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวของ propodus กับความกว้างของกระดูก

จากค่าความยาวของ propodus กับความกว้างของกระดูกที่วัดได้ (ภาคผนวก หน้า 145) ของปูก้ามตาบ 800 ตัว (ก้ามที่มีการ regeneration ไม่ใช่เป็นข้อมูล) นำมาเขียนกราฟ เพื่อหาความสัมพันธ์ทั้งสอง

จากการศึกษาพบว่า ความยาวของ propodus กับความกว้างของกระดูกมีความสัมพันธ์กันในรูปกราฟเส้นตรง และมีสมการถดถอย (Regression line equation) $Y = a + bX$ ซึ่ง Y เป็นค่าความกว้างของกระดูก X เป็นค่าความยาวของ propodus a และ b เป็นค่าคงที่ซึ่งคำนวณได้จาก

$$b = \frac{\sum XY - \frac{\sum X \cdot \sum Y}{N}}{\sum X^2 - \frac{(\sum X)^2}{N}}$$

$$a = \bar{Y} - b\bar{X}$$

เป็นค่าดัชนีสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ซึ่งคำนวณได้จาก

$$r = \frac{\sum XY - \frac{\sum X \cdot \sum Y}{N}}{\sqrt{\left[\sum X^2 - \frac{(\sum X)^2}{N}\right] \left[\sum Y^2 - \frac{(\sum Y)^2}{N}\right]}}$$

สมการถดถอยและค่าดัชนีสัมพันธ์ของปูก้ามตาบแต่ละชนิดได้แสดงไว้ในตารางที่ 1

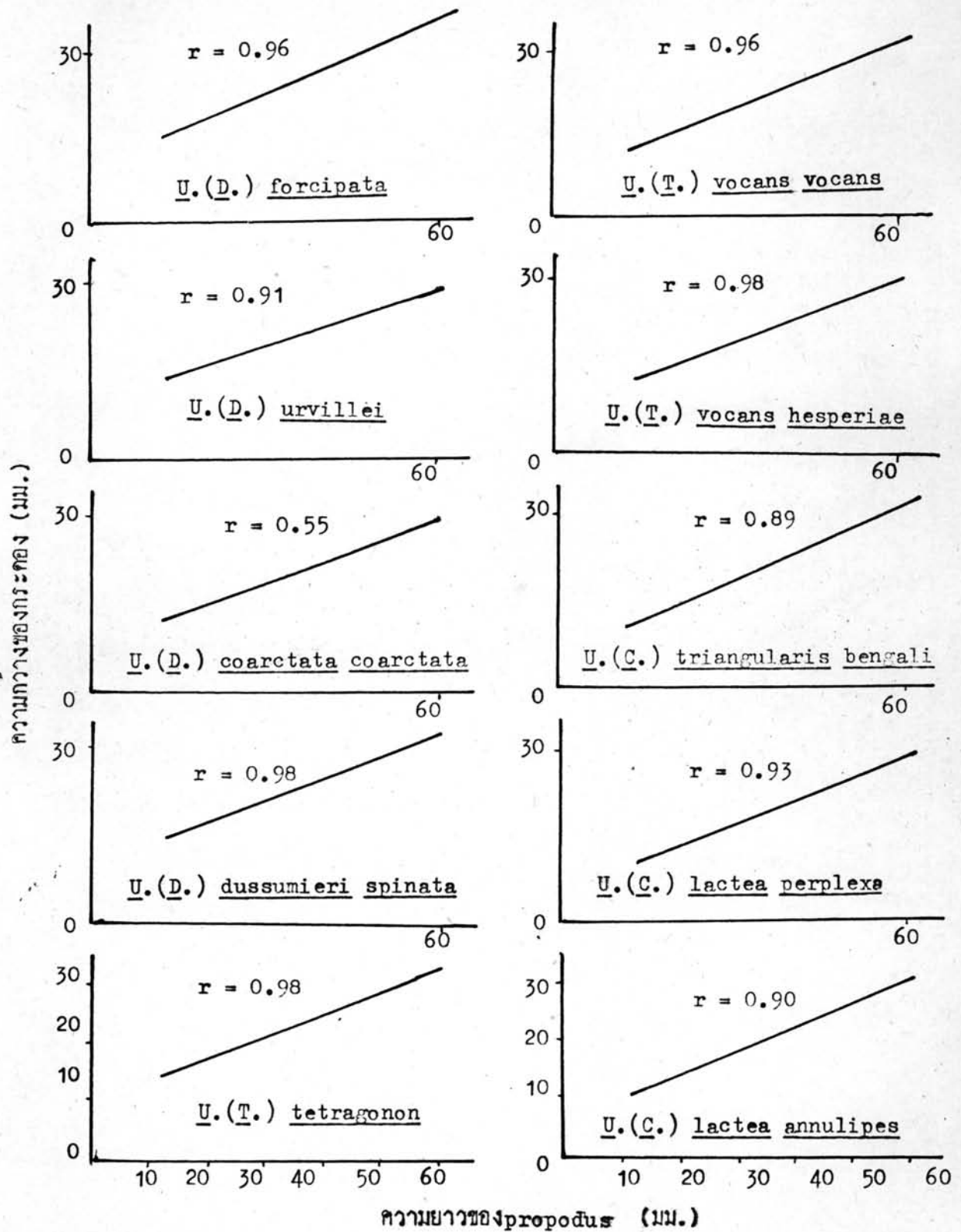
ค่าดัชนีสัมพันธ์ (r) ที่ได้จากการคำนวณ มีค่าตั้งแต่ 0.55 ถึง 0.98 ปูชนิดที่มีค่าดัชนีสัมพันธ์มาก จะมีความสัมพันธ์กันระหว่างความยาวของ propodus กับความกว้างของกระดูกมากกว่าปูที่มีค่าดัชนีสัมพันธ์น้อยกว่า U. (D.) coarctata coarctata มีค่าดัชนีสัมพันธ์น้อยที่สุดคือเท่ากับ 0.55 ทั้งนี้เนื่องจากตัวอย่างปูชนิดนี้ทำการเก็บได้มามีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอสำหรับใช้เป็นข้อมูลในการคำนวณเพื่อให้ได้ค่าดัชนีสัมพันธ์ที่ถูกต้อง

ค่า slope ของกราฟเส้นตรงหรือค่า b ในสมการของปูแต่ละชนิดมีค่าตั้งแต่ 0.39 ถึง 0.45 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 1 แสดงให้เห็นว่าในปูทุกชนิด propodus มีอัตราการเจริญเร็วกว่าความกว้างของกระดอง กล่าวคือ ในปูชนิดเดียวกันที่มีขนาดเล็กจะมีความยาวของ propodus และความกว้างของกระดองใกล้เคียงกัน แต่เมื่อปูมีขนาดใหญ่ขึ้น ความยาวของ propodus จะมากกว่าความกว้างของกระดอง ซึ่งอาจจะยาวเป็น 2 เท่า ในปูบางตัวที่มีขนาดใหญ่

ตารางที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวของ propodus ของก้ามข้างใหญ่ (X) กับความกว้างของกระดูกของปูตัวผู้ (Y)

species	N	Reg. eq ⁿ (Y on X)	r	s
<u>U.(D.) forcipata</u>	178	$Y = 9.33 + 0.43X$	0.96	1.37
<u>U.(D.) urvillei</u>	48	$Y = 10.05 + 0.34X$	0.91	1.87
<u>U.(D.) coarctata coarctata</u>	3	$Y = 8.07 + 0.39X$	0.55	0.60
<u>U.(D.) dussumieri spinata</u>	27	$Y = 10.40 + 0.39X$	0.98	0.97
<u>U.(T.) tetragonon</u>	22	$Y = 9.22 + 0.39X$	0.98	0.47
<u>U.(T.) vocans vocans</u>	37	$Y = 7.31 + 0.42X$	0.96	0.77
<u>U.(T.) vocans hesperiae</u>	87	$Y = 8.01 + 0.39X$	0.98	0.75
<u>U.(C.) triangularis bengali</u>	55	$Y = 5.33 + 0.45X$	0.89	0.57
<u>U.(C.) lactea perplexa</u>	130	$Y = 5.26 + 0.40X$	0.93	1.15
<u>U.(C.) lactea annulipes</u>	214	$Y = 5.01 + 0.43X$	0.90	1.30

s คือค่า standard error

แผนภาพที่ 5 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวของ propodus กับความกว้างของกระดอง